

Barcelona per l'acció comunitària

Plans, projectes i accions comunitàries

Barcelonasocial

Ajuntament de Barcelona

Edició: Ajuntament de Barcelona. Acció Social i Ciutadania

Coordinació tècnica: Direcció d'Acció Social. Àrea d'Acció Social i Ciutadania

Assessorament lingüístic: INK Catalunya, S.A

Disseny Gràfic i maquetació: Estudi Montse Fonoll

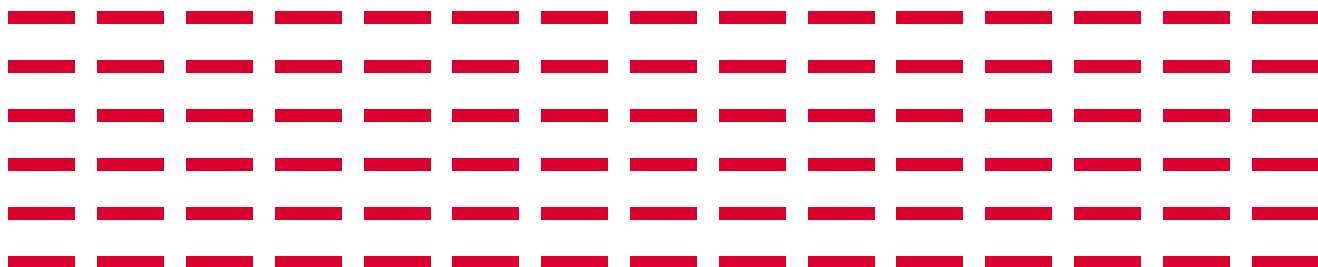
Fotografies cedides per: Els districtes de Ciutat Vella, Eixample, Sant-Montjuïc, Gràcia, Horta Guinardo, Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí

Octubre de 2010

PRESENTACIÓ	06
I. ESTRUCTURACIÓ DE L'ACCIÓ COMUNITÀRIA	10
1.1 Els plans de desenvolupament comunitari	10
1.2 Les accions d'atenció col·lectiva dels Serveis Socials	10
1.3 Les xarxes d'intercanvi solidari	10
II. L'ACCIÓ COMUNITÀRIA EN XIFRES	12
2.1 Plans, projectes i accions per districtes	12
2.2 Els agents de l'acció comunitària	15
2.3 El finançament de l'acció comunitària	16
III. L'ACCIÓ COMUNITÀRIA A NIVELL QUALITATIU	18
3.1 Els plans de desenvolupament comunitari	18
3.2 Les accions d'atenció col·lectiva dels Serveis Socials	22
3.3 Les xarxes d'intercanvi solidari	26
IV. L'ACCIÓ COMUNITÀRIA AL TERRITORI	32
4.1 Ciutat Vella	32
4.2 Eixample	40
4.3 Sants Montjuïc	48
4.4 Les Corts	54
4.5 Sarrià - Sant Gervasi	58
4.6 Gràcia	64
4.7 Horta-Guinardó	70
4.8 Nou Barris	76
4.9 Sant Andreu	86
4.10 Sant Martí	92
V. ANNEX: FITXA IDENTIFICATIVA DE LES ACCIONS COMUNITÀRIES	100

Presentació

Presentació

Aquest document, intenta reflectir una bona part de l'acció comunitària que es desenvolupa a la ciutat de Barcelona. En aquest sentit, te com a objectiu presentar les dades corresponents a l'any 2009 de manera desagregada i territorialitzada.

El primer apartat fa referència a l'estructuració de l'acció comunitària en tres grans línies d'actuació: els plans de desenvolupament comunitari, les accions d'atenció col·lectiva dels Serveis Socials i les xarxes d'intercanvi solidari.

El segon apartat es refereix als aspectes quantitius, és a dir, al nombre total de plans, projectes i accions en funció de les tres línies d'actuació esmentades i distribuïts per districtes, al nombre d'agents socials que hi participen i al finançament públic en funció de les tres grans línies en què s'estructura l'acció comunitària.

El tercer apartat, fa referència als aspectes qualitius. És a dir, aspectes com la promoció d'aquests diferents projectes, els seus grans objectius, els principals àmbits d'actuació, les seves principals oportunitats i fortaleeses, així com les seves amenaces i debilitats.

El quart apartat intenta reflectir les principals característiques dels diferents plans, projectes i accions per a cadascun dels districtes de la ciutat. En aquest sentit, es fa referència, al barri o barris on es desenvolupen, així com els sectors de la població als quals s'adrecen, i els diferents àmbits d'actuació en els quals actuen ordenats segons ordre de prioritat. Finalment, es reflecteix gràficament la seva distribució territorial a escala de districte.

L'elaboració d'un document d'aquestes característiques no és possible si no va acompanyada d'un intens procés de seguiment i suport tècnic. En aquest sentit, un primer element que cal considerar és el conveni de col·laboració establert entre l'Ajuntament de Barcelona i l'*Institut de Govern i Polítiques Públiques* (IGOP) per al període 2008-2010, amb la finalitat d'assegurar aquest procés. Fruit d'aquesta col·laboració, són els diferents programes de formació impulsats en els darrers anys, l'acurat procés de seguiment, tutorització i suport tècnic del que han estat objecte diferents plans i projectes, així com l'elaboració de tot un seguit de documents tècnics de referència, alguns dels quals constitueixen la base d'aquest document.

A més, en el marc del projecte *CINTRA - Compromís, innovació i transformació de l'acció social* - a la ciutat de Barcelona, que té com a finalitat el desenvolupament operatiu i la implementació del model de serveis socials bàsics a la ciutat de Barcelona, es van constituir diversos equips de treball de les direccions de centres de serveis socials, per tal d'impulsar projectes vinculats als eixos en què es fonamenta el nou model de serveis socials.

En aquest sentit, en relació amb el desplegament de l'acció comunitària, es van constituir dos equips de treball. Un primer equip va focalitzar el treball a establir els criteris tècnics i metodològics que havien d'orientar el lideratge o la participació dels centres de serveis socials en els projectes comunitaris. D'altra banda, el segon equip de treball es va centrar a elaborar una proposta de classificació dels diferents tipus d'accions. Les propostes d'aquests dos equips de treball constitueixen un altre element bàsic que cal considerar en el procés d'elaboració d'aquest document.

D'altra banda, aquest procés de treball conjunt amb els diferents professionals implicats, ha permès consensuar un model unificat de fitxa identificativa de les accions comunitàries. Aquest model de fitxa s'adjunta com a annex i és la base de la major part de la informació que reflecteix aquest document, que com ja hem esmentat correspon a l'any 2009.

Creiem que la informació que conté aquest document és una mostra significativa de l'acció comunitària que es desenvolupa a la ciutat, però òbviament no reflecteix la seva totalitat. En aquest sentit, pensem que cal esmentar encara que sigui molt breument, altres accions comunitàries que poden ajudar a complementar-la.

Així, en el marc de Llei de barris, l'any 2009 hi havia en funcionament 83 projectes d'intervenció comunitària vinculats amb nou actuacions: al districte de Ciutat Vella, el barri de la Barceloneta; al districte de Sants-Montjuïc, els barris del Poble-sec i la Bordeta; al districte de Gràcia, el barri del Coll; al districte de Nou Barris, els barris de Roquetes i Torre Baró - Ciutat Meridiana; al districte de Sant Andreu, els barris de Trinitat Vella i Bon Pastor - Baró de Viver; al districte de Sant Martí, el barri del Besòs-Maresme. A més, l'any 2010 s'incorporen a la Llei de barris els barris de La Vinya - Can Clos - Plus Ultra del districte de Sants-Montjuïc i el Raval Sud del districte de Ciutat Vella.

D'altra banda, per a l'any 2010 la Fundació "La Caixa" va obrir una convocatòria de projectes d'intervenció comunitària intercultural que s'ha concretat, a la ciutat de Barcelona, en la selecció de tres propostes d'intervenció. D'aquesta manera l'any 2010 es posaran en marxa tres projectes d'intervenció comunitària intercultural en barris dels districtes de Ciutat Vella, Sant Martí i Nou Barris.

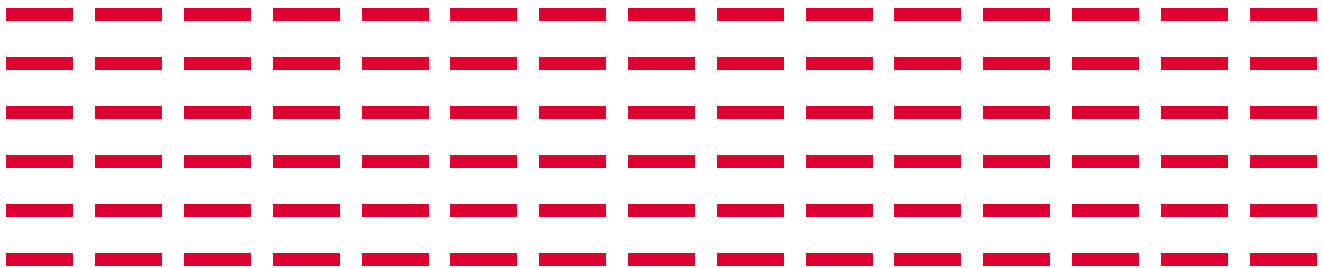
Finalment, la ciutat de Barcelona és la promotora d'un projecte comunitari d'abast internacional —*Eumed Cities*—, en el qual també participen les ciutats marroquines de Tànger i Fez, i la libanesa de Ghobayré, que es durà a terme al llarg dels anys 2010 i 2011 amb la finalitat de definir un model d'intervenció comunitària que pugui ser aplicable a altres ciutats de la Mediterrània.

Esperem que la informació recollida en aquest document us sigui d'utilitat.

I. Estructuració de l'acció comunitària

I. Estructuració de l'acció comunitària

L'objectiu de tota acció comunitària és transformar i construir ciutadania. L'acció comunitària es justifica en tant que motor de transformació, de canvi tangible cap a territoris i comunitats més inclusives. I planteja aquests canvis a partir de processos de protagonisme col·lectiu, de ciutadania activa amb capacitat relacional i constructiva. A la pràctica això implica la necessitat de considerar diferents nivells d'actuació. De manera sintètica podem considerar tres nivells:

- Els plans de desenvolupament comunitari
- Les accions d'atenció col·lectiva dels Serveis Socials
- Les xarxes d'intercanvi solidari

1.1 Els plans de desenvolupament comunitari (PDC)

Els plans de desenvolupament comunitari es defineixen com un procés públic d'acció comunitària, amb una forta dimensió en el terreny educatiu i dels valors, que a partir d'una visió global persegueix un ventall de transformacions i millores d'un territori, amb la finalitat d'augmentar la qualitat de vida dels seus ciutadans i ciutadanes. Un procés on la participació esdevé l'estratègia i l'element metodològic bàsic per aconseguir els seus objectius. Són per tant accions comunitàries planificades per intervenir en un territori determinat, que generalment integren diversos projectes i constitueixen el nivell més ampli de l'acció comunitària.

1.2 Les accions d'atenció col·lectiva dels Serveis Socials

Són aquelles accions que van adreçades a grups o col·lectius de persones, i es poden desenvolupar de manera conjunta o no amb altres serveis i amb el mateix col·lectiu implicat; que tenen una necessitat comuna i la intervenció de les quals té un efecte multiplicador en el seu impacte. Aquest col·lectiu de persones o grup se sent acompanyat en la resolució del seu problema o interès. D'altra banda, en funció de la seva intensitat se'n distingeixen quatre tipologies:

1. Acció informativa i/o de sensibilització
2. Acció de suport a grups socials i col·lectius
3. Acció de suport a iniciatives veïnals
4. Accions per a la cohesió i/o transformació social

1.3 Les xarxes d'intercanvi solidari

Finalment, les xarxes d'intercanvi solidari integren tot un seguit d'accions amb un fort arrelament en el territori i que tenen en comú el fet de que actuen com a generadores de noves dinàmiques associatives i relacionals, alhora que construeixen capital social. Valors com la solidaritat, la confiança i la responsabilitat es troben a la base d'aquestes experiències, i totes elles pretenen estendre i reforçar els vincles ciutadans. En podem distingir cinc tipologies diferents:

1. Bancs de temps i bancs solidaris
2. Xarxes d'intercanvi de coneixements
3. Xarxes d'intercanvi de béns
4. Cooperatives de consum agroecològic
5. Altres accions

II. L'acció comunitària en xifres

2.1 Plans, projectes i accions per districtes

2.1.1. PLANS DE DESENVOLUPAMENT COMUNITARI

Al final de l'any 2009 s'estaven desenvolupant **17** plans de desenvolupament comunitari. D'aquests, **14** estaven ja plenament actius amb un total de **108** projectes. D'altra banda, al llarg de l'any s'estaven duent a terme diverses accions preliminars - diagnosi, prospecció, concreció etc -, amb **3** nous PDC al districte de les Corts, al barri de del Camp d'en Grassot al districte de Gràcia i al barri de Navas al districte de Sant Andreu -, que es consolidaran al llarg de l'any 2010.

Districtes	PDC	Projectes
Ciutat Vella	2	11
Eixample	1	10
Sants-Montjuïc	1	11
Les Corts	1	—
Sarrià-Sant Gervasi	1	4
Gràcia	2	8
Horta-Guinardó	1	8
Nou Barris	4	35
Sant Andreu	2	4
St. Martí	2	17
Total	17	108

2.1.2. ACCIONS D'ATENCIÓ COL·LECTIVA DELS SERVEIS SOCIALS

En relació amb les dades que figuren al quadre següent, podem observar com al final de l'any 2009 s'estaven desenvolupant un total de **41** accions d'atenció col·lectiva dels Serveis Socials. En funció de les diferents tipologies, **19** accions corresponen a accions per a la cohesió i/o transformació social, **11** són accions de suport a grups socials i col·lectius, **6** són accions informatives i/o de sensibilització i **5** són accions de suport a iniciatives veïnals.

Districte	Projectes	1	2	3	4
Ciutat Vella	5	3	—	1	1
Eixample	8	2	2	3	1
Sants-Montjuïc	5	—	3	—	2
Gràcia	2	1	—	—	1
Horta-Guinardó	1	—	1	—	—
Nou Barris	12	—	4	1	7
Sant Andreu	4	—	1	—	3
St. Martí	4	—	—	—	4
Total	41	6	11	5	19

Tipologia d'accions

1. Acció informativa i/o de sensibilització
2. Acció de suport a grups socials i col·lectius
3. Acció de suport a iniciatives veïnals
4. Acció per a la cohesió i/o transformació social

2.1.3. XARXES D'INTERCANVI SOLIDARI

Pel que fa a les xarxes d'intercanvi solidari, el quadre següent reflecteix un total de **46** iniciatives repartides per tots els districtes de la ciutat. En funció de les diferents tipologies, podem observar que **31** corresponen a la categoria de cooperatives de consum agroecològic, **9** a la de bancs solidaris i de temps, **2** a la de xarxes d'intercanvi de coneixements, **2** a la de xarxes d'intercanvi de béns i **2** a la categoria d'altres.

Districte	Projectes	1	2	3	4	5
Ciutat Vella	7	3	—	—	3	1
Eixample	6	1	—	1	4	—
Sants-Montjuïc	5	-	—	—	5	—
Les Corts	1	1	—	—	—	—
Sarrià - Sant Gervasi	3	1	—	—	2	—
Gràcia	10	1	—	1	7	1
Horta-Guinardó	3	—	—	—	3	—
Nou Barris	2	—	1	—	1	—
Sant Andreu	3	1	—	—	2	—
St. Martí	6	1	1	—	4	—
Total	46	9	2	2	31	2

Tipologia d'accions

1. Bancs solidaris i bancs del temps
2. Xarxes d'intercanvi de coneixements
3. Xarxes d'intercanvi de béns
4. Cooperatives de consum agroecològic
5. Altres

2.1.4. ALTRES ACCIONS COMUNITÀRIES

Finalment, l'any 2009 van rebre subvenció de la Direcció d'Acció Social **5** projectes d'acció comunitària en el territori no inclosos en les diferents línies d'actuació anteriorment esmentades.

Districte	Projectes
Ciutat Vella	1
Eixample	1
Sants-Montjuïc	2
St. Martí	1
Total	5

2.1.5. NOMBRE TOTAL DE PROJECTES COMUNITARIS

En funció de les diferents dades esmentades anteriorment, podem constatar que l'any 2009 s'estaven desenvolupant a la ciutat de Barcelona un total de **283** projectes comunitaris. D'aquests, **108** corresponen als diversos projectes inclosos en els plans de desenvolupament comunitari, **41** a les accions d'atenció col·lectiva impulsades pels diferents centres de serveis socials, **46** a les diferents iniciatives incloses en les xarxes d'intercanvi solidari, **5** a projectes d'acció comunitària en el territori que van rebre subvenció municipal i **83** als projectes d'intervenció comunitària desenvolupats en el marc de la Llei de Barris.

Nivell d'actuació	Projectes
Plans de desenvolupament comunitari	108
Accions d'atenció col·lectiva dels Serveis Socials	41
Xarxes d'intercanvi solidari	46
Accions comunitàries subvencionades	5
Projectes d'intervenció comunitària (Llei de Barris)	83
Total	283

2.2 Els agents de l'acció comunitària

En aquest segon apartat fem referència als diferents agents —bàsicament entitats i serveis—, que participen en l'acció comunitària que es desenvolupa a la ciutat. En total, tenim constància de la participació d'un total de **548** agents que es distribueixen per districtes segons el quadre adjunt.

Districte	Nombre
Ciutat Vella	74
Eixample	83
Sants-Montjuïc	65
Les Corts	1
Sarrià - Sant Gervasi	40
Gràcia	47
Horta-Guinardó	32
Nou Barris	117
Sant Andreu	40
St. Martí	49
Total	548

2.3 El finançament de l'acció comunitària

Aquest tercer apartat fa referència al finançament de l'acció comunitària, exclosos els projectes d'intervenció comunitària impulsats per la Llei de Barris. Globalment, el finançament de l'acció comunitària al llarg de l'any 2009 ha suposat un total d'**1.193.722** euros. D'aquests, **857.060** euros corresponen als plans de desenvolupament comunitari, **313.662** euros corresponen a les accions comunitàries d'intercanvi i solidaritat i **23.000** euros a l'atorgament de subvencions per a projectes d'acció comunitària en el territori.

2.3.1. ELS PLANS DE DESENVOLUPAMENT COMUNITARI

Districte	Projectes
Generalitat de Catalunya	402.525 €
Ajuntament de Barcelona	454.535 €
Total	857.060 €

2.3.2. LES ACCIONS COMUNITÀRIES D'INTERCANVI I SOLIDARITAT

Districte	Projectes
Promoció del voluntariat social	275.130 €
Xarxes d'intercanvi solidari	38.532 €
Total	313.662€

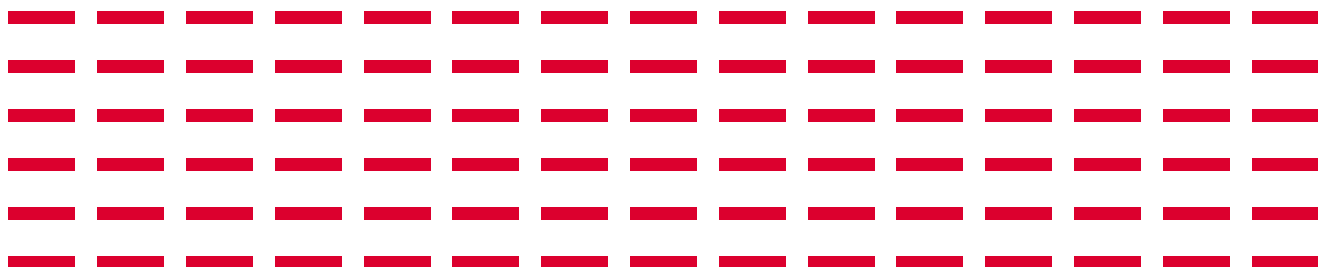
2.3.3. ALTRES ACCIONS COMUNITÀRIES

Districte	Projectes
Atorgament de subvencions 2009	23.000 €
Total	1.193.722 €

III. L'acció comunitària a nivell qualitatiu

3.1 Els plans de desenvolupament comunitàri

III. L'acció comunitària a nivell qualitatiu

3.1 Els plans de desenvolupament comunitari

Els plans comunitaris són —i els hem de definir així— processos relacionals entre els actors d'un territori que tenen com a objectiu la seva millora i transformació. En aquest sentit, per tal d'extreure conclusions ens hem de remetre a elements com la temporalitat, la definició del punt de partida i del punt on volem arribar, i la complexitat del mateix procés, entre altres elements. No disposar d'informació àmplia sobre tot això ens ha de fer mantenir certa prudència a l'hora de formular conclusions, i és d'aquesta manera que redactem i esperem que siguin llegides les línies que presentem a continuació.

Les presents conclusions parteixen de l'anàlisi de les informacions i reflexions que han aportat els tècnics dels PDC i/o membres d'entitats a través de les fitxes identificatives de les accions comunitàries, complementades amb informacions obtingudes de converses que s'han donat al llarg del 2009. També hem de remarcar que les fitxes identificatives en les quals se centra aquest informe van ser emplenades exclusivament per les 14 experiències que l'any 2009 van tenir finançament municipal com a PDC.

Sota el nom de plans comunitaris, a la ciutat de Barcelona hi ha projectes de treball conjunt i en xarxa fonamentats en la participació d'entitats i serveis, i també en la participació de veïns/es. Aquests projectes són, per tant, processos relacionals que es desenvolupen de maneres molt diferents en el conjunt de les experiències. En uns casos, el fet d'incorporar la població del territori, d'aconseguir la seva implicació i el seu lideratge, és un fet consolidat, fins i tot han estat els veïns i veïnes els que han fet la proposta a l'Administració per impulsar el PDC, com ha passat, per exemple, a Baró de Viver o a Sagrada Família; en altres casos és un objectiu que es vol començar a treballar, com el de Mans i Temps de Sarrià - Sant Gervasi.

Entre els factors que ajuden o dificulten aquesta implicació dels diferents actors, segons les informacions analitzades, podem identificar la claredat del missatge donat entorn als PDC, les expectatives generades per part de l'Administració i/o les entitats promotores, així com els passos inicials donats en el moment de la seva posada en marxa.

Experiències amb un colideratge ciutadà clar des dels inicis han aconseguit nivells de consolidació significatius, quant a participació i accions desenvolupades. També hem de tenir en compte que aquests barris disposaven de certa vertebració del teixit associatiu del territori (Roquetes o Poble-sec, per exemple).

El fet de millorar la qualitat i quantitat d'aquesta participació, és a dir, de materialitzar-la en la coresponsabilització d'entitats i persones, en la participació activa en les reflexions conjuntes, en l'impuls de projectes i en un increment del nombre d'aquests participants, així com d'aconseguir un impacte més alt de les accions sobre les problemàtiques detectades, continuen sent un repte per a tots els plans comunitaris.

Les experiències en les quals hi havia un teixit associatiu més dèbil i amb poca tradició de treball conjunt, i en què l'impuls ha recaigut de manera més central en les administracions, han tingut més dificultats per arrencar i definir quin paper podia desenvolupar cadascú en aquest procés. Entre aquestes experiències trobaríem les de la Salut a Gràcia, la del Besòs-Maresme, o la de la darrera etapa del PDC de Ciutat Meridiana. Al mateix temps, hem de destacar que el treball en visió de procés a mitjà termini, i la flexibilitat i l'adaptabilitat en les maneres de fer, estan permetent avançar i consolidar el projecte conjunt en aquestes experiències.

Parlar de relacions és parlar d'organització i, en aquest sentit, la fitxa identificativa no ens aporta informació suficient per poder-nos fer una idea clara de com s'organitzen els PDC en el conjunt de la ciutat.

L'organització dels PDC, segons les informacions que ens han aportat, també és molt diversa i se centra normalment en el treball en comissions per temàtiques d'interès o necessitats detectades; aquestes comissions disposen de la participació de serveis, de veïns i veïnes (organitzats o no en associacions) o d'ambdós alhora. Segons ens expliquen, els PDC també han anat evolucionant en relació amb la seva organització i gestió. Models d'organització que en moments determinats han estat

valorats per part de les mateixes experiències com a fràgils o incomplets han estat modificats pels participants i tècnics dinamitzadors. Com a exemples d'aquest fet, podem posar el PICA del Casc Antic o el PDC de Ciutat Meridiana. El primer està intentant promoure un altre model de gestió més fonamentat en el treball conjunt i menys centrat en la gestió particular de recursos per part de les entitats, malgrat les resistències que això genera. El segon està experimentant la creació d'un espai de participació més obert al barri i més ampli que el conjunt d'entitats promotores del PDC, l'anomenat Grup Comunitari, que, de fet, ja funciona d'altres PDC.

Per tal que aquests espais o comissions funcionin, els PDC compten amb professionals que els dinamitzen, els anomenats tècnics o tècniques comunitàries. En els diferents PDC de la ciutat el nombre de professionals dinamitzadors és variable, com també les seves hores de dedicació. Si analitzem el conjunt de dades dels PDC de la ciutat podem apuntar una tendència clara a partir del 2005 cap a l'impuls de PDC amb un únic dinamitzador.

A partir de trobades mantingudes entre l'Institut de Govern i Polítiques Públiques (IGOP) i alguns equips tècnics dels PDC podem constatar l'existència de cert sentiment de soledat, pressió i desbordament, sobretot entre els tècnics que treballen sols, ja que hi recau el pes de transmetre què és un PDC als diferents actors, la gestió dels conflictes quotidians, la necessitat d'incorporar noves persones, etc.

Un element per analitzar no recollit a la fitxa seria la mobilitat i rotació dels tècnics i tècniques dels PDC, així com la casuística d'aquest fet. Partim de la hipòtesi que a menys claredat a l'inici del procés de quins són els diferents rols, més rotació o abandonament d'aquests professionals.

Si fem una anàlisi quantitativa en relació amb la participació aconseguida en el marc dels PDC podem extreure algunes dades que també hem d'observar amb prudència. El nombre de serveis i entitats participants en els PDC és molt divers: va des d'11 agents fins a més de 50. La tipologia també és molt diversa: des del petit comerç fins a grans fundacions, o des de grups informals de veïns fins a associacions de segon nivell. Analitzar en profunditat la tipologia d'entitats i els serveis participants ens podria aportar molta informació de com funcionen els diferents plans comunitaris. Tenim la hipòtesi que, entre les experiències en què les entitats vinculades al barri tenen més protagonisme i les experiències en què el protagonisme el tenen les entitats/associacions prestadores de serveis, les dinàmiques de participació veïnal són totalment diferents.

El nombre de serveis implicats en els diferents PDC també és molt diferent i seria de gran utilitat poder aprofundir en com s'ha donat aquest procés d'apropament i/o incorporació als plans per part d'aquests serveis.

Als PDC es desenvolupen entre 4 i 10 projectes. Considerem que aquesta informació pot generar confusió si s'analitza de manera descontextualitzada. No totes les experiències donen la categoria de projecte al mateix conjunt d'activitats, i els recursos econòmics i els actors implicats en cadascun d'aquests projectes també són molt diversos.

Entrem ara en la valoració que han fet les experiències del seu propi funcionament, és a dir, en els diversos aspectes identificats així com en els aspectes sobre els quals cal aprofundir.

Entre les principals dificultats o amenaces identificades pel conjunt d'experiències hem de destacar principalment dos grups, les que es deriven del paper de l'Administració local i les que es deriven de la metodologia de treball.

En el primer d'aquests dos grups trobem com a dificultats o amenaces el sistema de finançament dels PDC, el rol assumit per l'Administració i la possible descoordinació dels PDC amb altres projectes municipals.

Mentre que el finançament dels PDC per part de l'Administració es valora positivament, la manera de fer-ho s'identifica com una dificultat. Normalment les subvencions es cobren ben avançat l'any, i aquest fet genera problemes a les entitats gestores per fer-se càrrec de les despeses de contractació del personal dinamitzador, o per avançar les despeses dels projectes. D'altra banda, el fet de concentrar la major part del pressupost en el darrer període de l'any, en dates molt properes a la finalització del període de justificació, també genera tensions. S'ha de remarcar que trobar una solució a aquesta dificultat hauria de passar per la planificació dels pagaments per part de les dues administracions cofinançadores, l'Ajuntament i la Generalitat.

Pel que fa a l'altra dificultat, el rol assumit per l'Administració local, podríem dir que apareix en el moment en què la població d'un territori rep missatges contradictoris en relació a què és el PDC i quin paper han de tenir les entitats i l'Administració en aquest procés, normalment provinents de diferents serveis o tècnics municipals. En aquest sentit, amb

la incorporació de la figura del tècnic de barri per part de l'Ajuntament, s'obre una nova etapa, que es valorarà en el futur. altres dificultats o amenaces en què l'Administració té un paper, s'ha identificat la descoordinació entre els PDC i altres programes desplegats pel municipi. També s'ha de remarcar que aquesta situació ha millorat de manera progressiva i que actualment determinades accions com els plans d'ocupació s'estan articulant tenint en compte els espais de treball conjunt que ja existeixen.

Un altre exemple d'aquesta possible descoordinació estaria relacionat amb el desencaixament entre projectes genèrics de ciutat i projectes concrets de barri articulats a partir del PDC, aquest podria ser el cas del projecte «Visites guiades al mercat del Carmel». Inicialment aquestes visites partien d'un projecte conjunt entre el mercat municipal del Carmel, el centre de salut, usuaris amb problemes mentals i els CEIP; actualment han deixat de fer-se ja que les visites als mercats es passaran a desenvolupar d'una manera més centralitzada i estandarditzada al conjunt dels mercats municipals de la ciutat a través de la concessió a una empresa externa. En aquest punt podem veure les dificultats i la complexitat que pot suposar fer compatibles objectius de procés i organització comunitària amb objectius de planificació en l'àmbit de la ciutat.

En relació amb les dificultats derivades de la metodologia de treball, s'identifiquen, per part de les experiències, la de promoure la comunicació interna i externa, la d'aconseguir més implicació i participació de determinats actors (població que normalment no participa o nous, per exemple), així com la necessitat de poder mesurar i avaluar l'impacte de les accions.

És interessant veure com en el conjunt de la ciutat alguns PDC han actuat per tal de resoldre aquestes dificultats de comunicació, de treball amb nous, etc., accions que la resta de PDC de la ciutat desconeixen. Sense cap dubte, generar espais d'intercanvi entre experiències, podria ajudar molt al desenvolupament del conjunt dels PDC de la ciutat.

Com a oportunitats i fortalteses, volem destacar que molts PDC identifiquen els aspectes positius que pot aportar la mateixa metodologia del treball comunitari, a més de les pràctiques concretes i millores metodològiques que anomenàvem al paràgraf anterior.

Finalment, tanquem aquestes conclusions amb l'últim ítem recollit a la fitxa: aspectes en què cal aprofundir. Molts d'aquests aspectes han estat identificats també a l'apartat d'amenaces i dificultats: la comunicació, la implicació i la participació de determinats col·lectius, etc. que juntament amb el fet de poder donar resposta a les necessitats identificades en el territori i de desenvolupar projectes que tinguin un efecte directe sobre aquestes problemàtiques existents, esdevenen alguns dels principals reptes dels PDC en un moment socioeconòmic marcat per la crisi. El desplegament de projectes que treballin aquests aspectes és una preocupació i un repte que actualment no té resposta.

Potser aquesta resposta a la situació actual podrà venir de l'intercanvi entre els plans comunitaris amb altres accions comunitàries que plantegen pràctiques d'economia solidària, com les xarxes d'intercanvi o les cooperatives de consum, però això només serà possible si som capaços de generar sinergies entre aquests actors, entre aquestes experiències, i si som capaços de sistematitzar i difondre els aprenentatges que anem assolint.

No hem d'oblidar el paper central dels serveis públics per abordar aquestes problemàtiques, ni els factors macroeconòmics que les determinen. Però, potser —almenys així ho volem pensar— l'obtenció de respostes creatives en aquesta situació pugui venir de l'impuls d'experiències que articulin l'organització comunitària, els processos que s'estan desplegant en diferents territoris, i les accions més institucionals. Aquest és, per tant, i sense cap dubte, un punt sobre el qual cal continuar reflexionant i aprofundint.

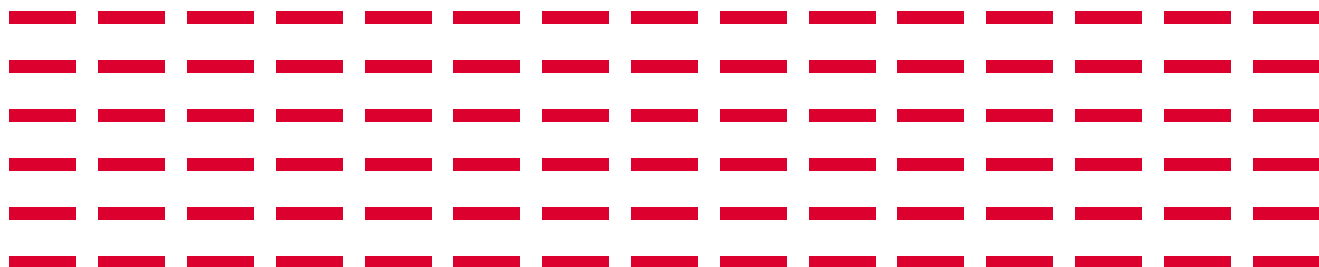
Fonts

Informe 2009. Plans de desenvolupament comunitari. Ajuntament de Barcelona. Acció Social i Ciutadania, 2010.

Fitxes identificatives 2009. Plans de desenvolupament comunitari. Ajuntament de Barcelona. Acció Social i Ciutadania, 2010.

III. L'acció comunitària a nivell qualitatiu

3.2 Les accions d'atenció col·lectiva dels Serveis Socials

3.2 Les accions d'atenció col·lectiva dels Serveis Socials

L'eix vertebrador de l'informe al qual pertanyen aquestes conclusions, han estat els projectes Calaixos ¹ i PC City ², emmarcats en el procés de desenvolupament operatiu i la implementació del Model de Serveis Socials Bàsics a la ciutat de Barcelona. D'altra banda, en les conclusions que tot seguit presentem conflueixen tres nivells d'anàlisi:

- L'anàlisi de la informació recollida a través de les fitxes identificatives de les accions comunitàries corresponents a l'any 2009.
- Reflexions i informacions compartides en les trobades amb les diferents direccions dels centres de serveis socials (CSS).
- La informació recollida al llarg d'aquest any 2009 en les sessions de tutories i acompanyament d'experiències fetes des de l'IGOP.

Sense perdre de vista les precisions anteriors, val la pena resumir algunes dades i certs elements descriptius que ens ajudin a dimensionar mínimament l'acció comunitària duta a terme pels Serveis Socials. Els recollim a continuació.

El conjunt d'accions comunitàries amb participació dels centres de serveis socials de la ciutat de Barcelona, identificades a través de les fitxes, són un total de 41, de les quals 27 tenen vinculació directa amb els plans de desenvolupament comunitari.

En l'impuls d'aquestes accions hi ha implicats 17 dels 34 centres de serveis socials de la ciutat de Barcelona existents l'any 2009. Les accions es desenvolupen a 8 dels 10 districtes, concretament a 25 barris, i hi ha una acció d'àmbit de districte.

En relació amb qui promou, l'impuls inicial és divers i predomina la promoció conjunta entre administracions, entitats o veïns en 27 experiències. La resta es reparteixen entre la promoció unilateral per part de l'Administració, en 9 experiències, i l'impuls ciutadà (siguin grups o associacions) en 5 experiències.

En aquest punt, el de qui promou l'acció comunitària, volem fer un aclariment. La definició de *promotor* pot tenir moltes interpretacions. En el cas de la fitxa es fa referència al promotor inicial. Més enllà de definicions acadèmiques, al nostre entendre suposa que l'actor en concret, sigui l'Administració, entitat o grup, explicita la voluntat d'impulsar una acció comunitària, estableix contactes i converses amb altres actors per tal de posar-la en marxa i al mateix temps assumeix compromisos per desplegar-la, siguin econòmics, tècnics o voluntaris.

En aquest sentit, el fet que hi hagi accions que fa anys que s'estan desenvolupant, i que els equips de serveis socials, per tant, han anat canviant, ha generat algunes dificultats a l'hora de recollir aquesta informació.

De manera més detallada, sobre quin és el paper dels CSS en el conjunt d'aquestes accions, i quin tipus d'activitats i projectes desenvolupen, trobem que en 20 experiències el CSS s'identifica a si mateix com a promotor, i en les 21 restants, com a participant.

Pel que fa a la classificació de les diferents accions identificades, l'equip de treball que en el marc del projecte CINTRA tenia com a objectiu elaborar una proposta de classificació, finalment la va concretar en el projecte Calaixos, que preveu les quatre categories següents:

- 6 accions informatives i/o de sensibilització
- 11 accions de suport a grups socials i col·lectius
- 5 accions de suport a iniciatives veïnals
- 19 accions per a la cohesió i/o transformació social

D'una manera una mica més detallada, en les diverses categories trobem les actuacions següents:

Les accions informatives i/o de sensibilització es concreten en xerrades o sessions informatives o formatives obertes, a més de l'elaboració d'algun material de difusió. Aquestes accions són considerades com a comunitàries pel fet que han estat treballades conjuntament amb altres actors del territori, o bé perquè tenen com a finalitat incorporar-hi nous grups de població

amb l'objectiu de coresponsabilitzar la ciutadania en la resolució de les problemàtiques. Aquestes accions s'organitzen en espais de treball conjunt en els quals hi ha bàsicament serveis i, en el cas dels PDC, les seves dinamitzadores. Trobem exemples d'aquest tipus d'activitats en projectes com Alerta, de l'Eixample, o Radars el Coll. Quatre d'aquestes experiències tenen vinculació amb els PDC (les de la Barceloneta i Gràcia) i dues no (les de l'Eixample).

Les accions de suport a grups socials i col·lectius es tradueixen bàsicament en activitats d'acompanyament per promoure que les persones amb qui es treballa assumeixin graus d'autonomia superiors, consciència com a grup i siguin capaces d'impulsar accions per satisfer les seves necessitats i les de la gent del seu entorn comunitari. Aquest tipus d'accions són impulsades i organitzades segons tres lògiques diferenciades:

- A partir de grups creats pels mateixos Serveis Socials. Aquí trobem tres experiències que fan un salt del treball grupal, amb què inicialment treballaven objectius individuals, al treball d'objectius col·lectius perquè aquests siguin promotors d'accions. Es tracta d'experiències que parteixen de grups de cuidadors, en dos dels casos —Xarxa de Cuidadors, La Colla Cuidadora, i Cuidadors Autònoms—, o d'un grup de dones que pateixen fibromiàlgia.
- A partir del treball de carrer i la col·laboració amb alguna entitat del territori. És el cas de dues experiències, una de centrada en el treball amb joves i la cultura hip hop i l'altra en la comunitat gitana.
- A partir de xarxes de treball conjunt. A aquesta lògica responen cinc experiències, impulsades o en comissions dels PDC, com la Comissió de Salut del PDC del Poble-sec, o impulsades per xarxes territorials, com la Xarxa Jove Bon Pastor.

Les accions de suport a les iniciatives veïnals, cinc en total, comprenen dues accions de suport a projectes de voluntariat i tres accions a projectes específics en què té un paper protagonista la ciutadania. En aquest cas, el paper i les activitats dutes a terme per part dels serveis socials comprèn l'acompanyament a entitats amb la idea de promoure la seva autonomia per treballar un tema d'interès comunitari, per exemple Ser Gran al Verdum, o bé l'encaix de la seva dinàmica de treball i els seus objectius en la programació comunitària del barri, per promoure també la participació d'usuaris de serveis socials, com succeeix al barri de Sant Antoni a l'Eixample. Per tant, aquest tipus d'accions s'organitzen a partir del treball conjunt amb grups de veïns o entitats, i en alguns casos a partir d'espais de participació més amplis, com les taules de treball o comissions que es poden generar, per exemple, als PDC.

Les accions per a la cohesió i/o transformació social són les més nombroses del conjunt d'accions en què participen els CSS, un total de dinou, de les quals tretze estan integrades en els PDC dels respectius territoris. Des del punt de vista organitzatiu, tant si estan vinculades a un pla comunitari com si no ho estan, s'articulen a partir del treball en xarxa en espais de participació i treball conjunt creats amb la finalitat d'impulsar el projecte o l'acció. Aquest treball conjunt es dona entre serveis públics i ciutadania, amb diferent pes de l'un o l'altre segons l'experiència. Els objectius i les accions s'encaminen a generar capacitat organitzativa i coresponsabilitat entre serveis i veïns/es per tal d'impulsar les accions acordades. Pel que fa als temes tractats en aquestes accions, predominen els que tenen a veure amb el bon veïnatge, el voluntariat i la salut, que podem trobar a la majoria dels districtes. També es treballa bastant l'educació/formació i la immigració/interculturalitat. Finalment, tenen una presència més residual àmbits com la promoció econòmica, les noves tecnologies o la inserció laboral. Pel que fa als col·lectius prioritaris en què es treballa, predomina la gent gran, els adolescents/joves i la infància, a més d'aquelles accions adreçades a la població en general.

La descripció d'activitats i formats de l'acció comunitària impulsada pels equips de serveis socials s'ha de completar amb l'anàlisi de les seves oportunitats i fortaleses i també en relació amb les seves febleses i amenaces, a més d'identificar els temes en què s'hauria d'aprofundir per reforçar l'acció comunitària dels serveis socials.

En relació amb les oportunitats i fortaleses, podem dir que moltes tenen relació amb el que aporta la mateixa metodologia del treball comunitari, com l'orientació cap a la col·laboració entre actors i el treball en xarxa, el fet de partir de les necessitats identificades conjuntament, buscar intencionadament la implicació de la població, l'elaboració de diagnòstic compartides o la participació com a eix vertebrador de la proposta metodològica, entre d'altres.

Altres aspectes que cal remarcar positivament estan més lligats a les característiques de les mateixes experiències. Aquí es parla, per exemple, de l'alta implicació de determinats actors, l'apropament i la millora de les relacions amb els serveis de salut o la vinculació a un PDC. Des d'un punt de vista més específic trobem el cas concret de l'ús de les noves

tecnologies per promoure el treball dels grups (la Xarxa de Grups de Cuidadors, La Colla Cuidadora, de l'Eixample), o la generació d'ocupació i vinculació a les experiències comunitàries, com es el cas de les Roquetes.

En relació amb les debilitats i dificultats, també n'hem de diferenciar algunes de més genèriques i d'altres de més específiques. Globalment, relacionades també amb la metodologia de treball comunitari, podem dir que les dificultats se centren en l'organització de les experiències, a trobar el paper que han de tenir els diferents actors (serveis, entitats i veïns) en relació amb el lideratge, la implicació i l'assumpció de compromisos, en l'escassa comunicació interna i externa (entre els diferents espais de participació i cap a qui no participa), o el treball de temes que superen el marge d'acció dels implicats en les taules de treball.

En relació amb aspectes interns dels mateixos CSS, en especial la seva organització interna, també s'han identificat algunes debilitats o amenaces, com la indefinició de l'encàrrec en relació amb el treball comunitari, la rotació dels professionals —que suposa un sobre esforç per vincular els nous professionals a les experiències—, la manca de formació específica en relació amb aquest tema i, finalment, la pressió assistencial existent, sobretot en el moment actual de crisi, que dificulta la planificació per participar en aquests processos, a més de la inexistència o debilitat d'indicadors d'impacte i avaluació sobre les accions comunitàries desenvolupades.

Com a aspectes que cal aprofundir s'han identificat diversos elements, com la necessitat de precisar millor les funcions que han d'assumir pels diferents actors, aprofundir més en les metodologies de treball que calen per implicar-hi la població o per tenir èxit en el treball conjunt i en xarxa, la necessitat, també, de desenvolupar instruments i estratègies de comunicació, organització (de les experiències i dels equips de serveis socials) i avaluació.

En resum i per tancar aquestes conclusions, podem dir que aquest informe estableix un primer mapa per continuar treballant i aprofundint, però ja ens aporta elements que ens ajuden a configurar-nos una imatge clara de quin tipus de tasques desenvolupen els CSS en relació amb les accions comunitàries de la ciutat.

Aquesta primera imatge sobre les accions comunitàries dels CSS a Barcelona ens diu que són molt diverses, amb nivells d'implicació i acció molt diferents, però amb fortaleces i debilitats comunes que poden ser abordades de manera conjunta i estratègica. També ens indica que certes dificultats i amenaces poden trobar resposta en els mateixos aprenentatges que ja ha tingut el conjunt d'experiències, i que elements que són obstacles per dedicar temps a impulsar accions comunitàries, com la pressió assistencial, es poden resoldre per mitjà de les mateixes accions comunitàries. Avui ja hi ha experiències concretes que avancen en aquest sentit, com els grups de cuidadors o d'iniciatives de voluntariat. També hem de dir que han estat moltes les accions presentades en les primeres reunions amb els CSS que no s'ha recollit com a accions comunitàries en aquest informe. Aquestes accions, majoritàriament fonamentades en el treball grupal o en xarxa, mostraven moltes potencialitats per promoure la implicació activa de la ciutadania, i per tant per passar a ser accions comunitàries. Què seria necessari, i com fer-ho, suposa una anàlisi molt més complexa i profunda que la que s'ha fet en el present estudi.

Fonts

Informe 2009. Accions d'atenció col·lectiva de serveis socials. Ajuntament de Barcelona. Acció Social i Ciutadania, 2010.

Fitxes identificatives 2009. Accions d'atenció col·lectiva de serveis socials. Ajuntament de Barcelona. Acció Social i Ciutadania, 2010.

Referències

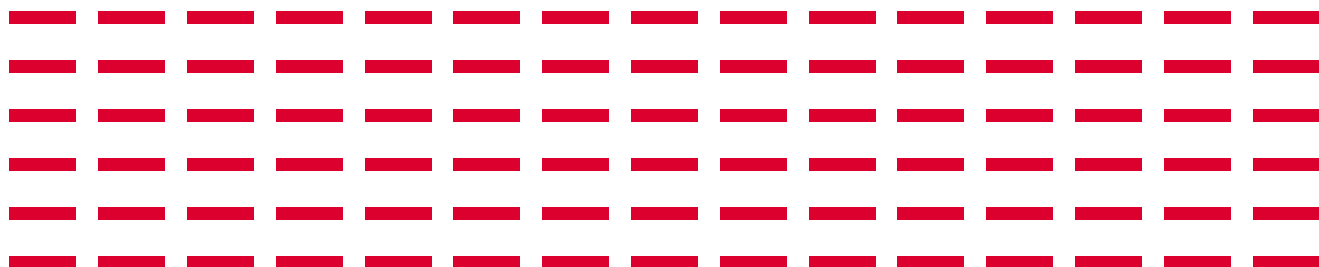
1 BÀRBARA, Bet; CRUGEIRA, Àngels; MUNGUILLÓN, Pilar; PALOU, Montse. *Calaixos. Una proposta de classificació de les atencions col·lectives de serveis socials d'atenció bàsica.* Març del 2009.

2 BONET CASALS, Susana; PÉREZ MARTÍNEZ, Isabel; TORRES MAYENCH, Teresa; VENTURA ORGA, Núria. *PC City . Una proposta de criteris tècnics per a l'acció comunitària dels centres de serveis socials bàsics de Barcelona.* Març del 2009.

III. L'acció comunitària a nivell qualitatiu

3.3 Les xarxes d'intercanvi solidari

3.3 Les xarxes d'intercanvi solidari

Aquesta tercera línia d'actuació té a veure amb les iniciatives cíviques d'intercanvi solidari: els bancs de temps, les xarxes d'intercanvi —de béns i coneixements— i les cooperatives de consum agroecològic. És cert que no estem parlant d'una realitat nova, ja que el moviment veïnal i altres moviments ciutadans des de fa molts anys impulsen iniciatives d'aquest tipus, i algunes de les experiències que es descriuen fins i tot tenen un parell de dècades d'existència. El que podem destacar actualment és l'explosió numèrica i la consolidació d'experiències, junt amb la diversificació d'aquestes pel que fa als objectius, la tipologia dels participants i les activitats.

El grau de desenvolupament dels bancs de temps, les xarxes d'intercanvi i les cooperatives de consum agroecològic comença a ser significatiu, i això fa que resulti necessari emmarcar-ho en un context més ampli que la descripció circumstancial. Així doncs, en nombrosos casos és destacable la participació activa d'aquestes experiències en el territori, que actuen com a generadores de noves dinàmiques associatives i relacionals, alhora que construeixen capital social. Valors com la solidaritat, la cooperació, la reciprocitat, la confiança, la transparència i la responsabilitat es troben a la base d'aquestes experiències, i totes elles pretenen estendre i reforçar els vincles ciutadans.

Una de les primeres conclusions a les quals s'arriba és que les xarxes d'intercanvi solidari que hi ha a la ciutat de Barcelona són molt diverses entre si. Hi ha força pluralitat quant a les característiques dels grups —si són més o menys estables, si són més o menys alternatius, si tenen diferent origen segons l'onada de protesta de la qual sorgeixen—, així com en referència a les persones que hi participen —diversitat sociocultural, i també en experiències i tipus de participació associativa anterior.

S'han utilitzat diferents criteris per observar aquesta diversitat i establir un mapa substantiu de les xarxes d'intercanvi solidari a la ciutat de Barcelona. Amb aquest objectiu, de cadascuna de les iniciatives se n'ha observat el tipus de lideratge, la participació que es realitza a cada xarxa i les lògiques explicatives que en justifiquen l'existència.

Utilitzant dos criteris —l'actor que lidera el sorgiment de l'experiència i si aquest lideratge és únic o compartit— s'ha volgut dibuixar un mapa d'experiències.

Així doncs, s'han tingut en compte les experiències següents:

- Les sorgides a partir d'un lideratge compartit entre l'Ajuntament de Barcelona i l'Associació Salut i Família: els sis bancs de temps gestionats pel teixit associatiu dels barris.
- Les impulsades per associacions veïnals i altres entitats formalitzades i/o consolidades: el Banc Solidari d'Intercanvi de Feines i Serveis de l'Eixample, el Banc Solidari de Serveis Gratuïts de les Corts, l'Espai Social de Magdalenes i algunes cooperatives de consum agroecològic més formalitzades.
- Les que tenen un lideratge compartit entre col·lectius i associacions formalitzades amb d'altres de poc formalitzades: Xarxa d'intercanvi de coneixements de Nou Barris, Xarxa d'Intercanvi de Coneixements del Clot - Camp de l'Arpa, Xarxa Comunitària de Sant Antoni, Xarxa d'Intercanvi de Gràcia i l'Associació de Comunitats Autofinançades.
- Altres experiències menys estructurades que s'han considerat a manera d'exemple.

Tot i que hi ha una tendència cap a lideratges compartits, les associacions de veïns i altres entitats cíviques encara mantenen la capacitat de tirar endavant iniciatives de manera autònoma respecte a l'Administració, les cooperatives i altres entitats socials.

Continuant amb la voluntat d'establir tipologies, i una vegada estudiats els lideratges, apareix com a pertinent conèixer el tipus de participació que es dona en cada una de les iniciatives. Si bé quan parlàvem de lideratges ens referíem als col·lectius que empenien la tasca en el seu origen, quan parlem de participació ens referim a la tipologia de persones que impulsen, coordinen o són usuàries de les iniciatives d'intercanvi solidari.

La majoria de les persones que formen part dels espais de coordinació (que prenen diferents noms i formes) de les xarxes d'intercanvi solidari analitzades tenen experiència prèvia en l'àmbit associatiu per tant podem parlar de persones amb una cultura cívica participativa. En la procedència associativa de les persones que participen en els espais de coordinació s'han pogut identificar diversos espais de participació en el passat i que ajuden a explicar el present. Es tracta d'una tipologia ideal, que en la realitat es relativitza, però que ens permet entendre un xic més aquestes experiències d'intercanvi. Per tant, doncs, s'estableixen les categories següents:

- Algunes persones que participaven en el voluntariat clàssic ara es troben en els bancs de temps coordinats per l'Associació Salut i Família i gestionats pel teixit associatiu dels barris.
- Dirigents del moviment veïnal (federat o més heterodox) impulsen i coordinen el Banc Solidari d'Intercanvi de Feines i Serveis de l'Eixample, el Banc Solidari de Serveis Gratuïts de les Corts, l'Espai Social de Magdalenes i la Xarxa Comunitària de Sant Antoni.
- Militants del món de l'educació i la cooperació als anys vuitanta dinamitzen la Xarxa d'Intercanvi de Coneixements de Nou Barris i la Xarxa d'Intercanvi de Coneixements del Clot - Camp de l'Arpa.
- Activistes de l'últim cicle de protesta (1994-2004) conformen experiències com la Xarxa de Gràcia i les cooperatives de consum agroecològic.

L'establiment d'aquests espais també ens permet analitzar la relació que es produeix entre ells. Així doncs, una sèrie de conceptes relacionals conformen aquests diferents espais del teixit social:

- En un primer moment, doncs, als espais conformats pel moviment veïnal i pels activistes del final dels anys noranta els relaciona el concepte de "dret a la ciutat".
- En un segon moment es pot apuntar que la relació entre els activistes del final dels noranta i el voluntariat clàssic es fonamenta en les idees del "decreixement".
- En un tercer moment, la relació entre els militants del món educatiu i el moviment veïnal podem dir que es vehicula amb la idea de "barri".
- I per acabar, els militants del món educatiu i els activistes del final dels anys noranta posen molt pes en la "transformació social".

Si ens fixem en les persones usuàries de les diverses xarxes d'intercanvi solidari es poden establir també diferències entre iniciatives:

- Hi ha un primer grup d'experiències en què és bastant acusada una certa divergència entre l'equip coordinador i els participants (la majoria de bancs de temps i les xarxes d'intercanvi).
- En un segon grup, la coincidència entre aquests dos àmbits de participació en la iniciativa és quasi total (Xarxa d'intercanvi de Gràcia, l'Espai Social de Magdalenes i moltes cooperatives de consum).
- Un tercer grup es configura com un espai intermedi en què el grup coordinador està format per usuaris sense experiència associativa prèvia i persones que sí que en tenen (Banc de Temps de la Barceloneta, Xarxa Comunitària de Sant Antoni i Banc Solidari d'Intercanvi de Feines i Serveis de l'Eixample).

També es poden observar tres lògiques internes que motiven el sorgiment d'aquestes experiències. Cal dir, però, que a totes hi ha algun component de les tres, i que per tant no podem parlar de models purs:

- Lògica del temps. El temps i el seu repartiment desigual, sobretot per raons de gènere i generacionals, és un dels principals motius que es troben en les argumentacions dels primers projectes de bancs de temps que s'impulsen en diferents àmbits geogràfics.
- Lògica del coneixement. El repartiment i l'extensió del coneixement és una de les principals preocupacions d'educadors compromesos amb la transformació social. Aquesta idea impulsa les diverses xarxes d'intercanvi.

- Lògica del consum. La voluntat de seguir criteris ecològics i socials en el moment de consumir ha portat a la generació d'iniciatives ciutadanes com són les xarxes d'intercanvi de béns i les cooperatives de consum agroecològic, entre d'altres.

L'existència d'aquestes xarxes i iniciatives d'intercanvi solidari implica més riquesa i complexitat en l'acció comunitària de la ciutat. Es constata que l'acció comunitària no només s'impulsa des de l'Administració pública, sinó també des del teixit social. A més, l'acció comunitària guanya potencialitat en fer-ne partícip la societat civil organitzada. En aquest sentit, doncs, les xarxes d'intercanvi solidari poden generar sinèrgies positives amb els recursos endegats pels Serveis Socials municipals, així com també els plans comunitaris i les iniciatives de foment del voluntariat i el bon veïnatge. Aquestes xarxes, doncs, poden augmentar la quantitat i la qualitat de l'acció comunitària als barris de la ciutat, i en definitiva la cohesió social de la ciutat.

Cal apuntar també que la pluralitat que hi ha entre les iniciatives, tal com hem descrit, afegix diversificació quant als espais als quals pot arribar el treball comunitari. Hi ha àmbits on l'Administració no pot arribar —bé per falta de recursos, bé per la naturalesa d'actor que té— i en els quals part del teixit associatiu es mou amb facilitat. En aquest sentit, és interessant apostar pel suport a aquestes experiències, així com també pel treball en la construcció de ponts fluids entre actors socials diversos i també actors institucionals. És important comptar amb el teixit social per impulsar polítiques públiques d'inclusió, però també cal dir que és necessari apostar per un teixit social dinàmic, autònom i fort, que desenvolupi iniciatives des de la seva independència, establint espais de col·laboració d'igual a igual amb l'Administració.

Font

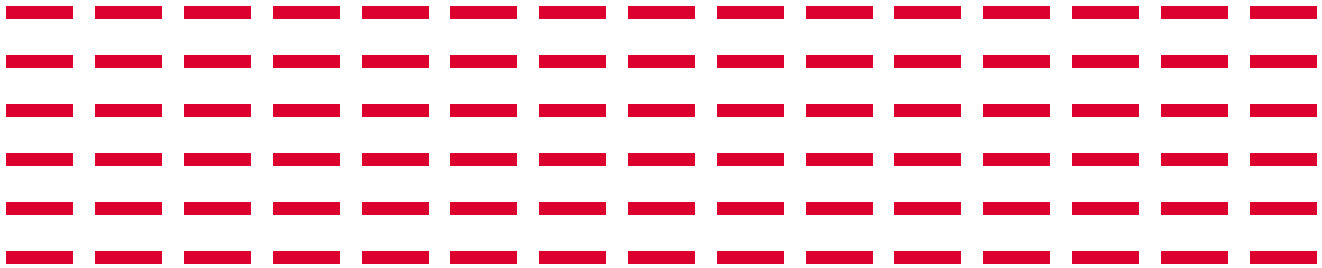
Guia de xarxes d'intercanvi solidari. Ajuntament de Barcelona. Acció Social i Ciutadania, 2009.

IV. L'acció comunitària al territori

CIUTAT VELLA

IV. L'acció comunitària al territori

CIUTAT VELLA

PLANS DE DESENVOLUPAMENT COMUNITARI

NOM DEL PLA		BARRI
1. PLA COMUNITARI DE LA BARCELONETA		Barceloneta
Projectes	Sector de població	Àmbit d'actuació
1. Bon veïnatge 2. Banc del temps 3. Escola de salut 4. Taller de cuidar i cuidar-se 5. Relats de vida de la gent gran	Gent gran Població en general	Bon veïnatge Salut Voluntariat

NOM DEL PLA		BARRI
2. PLA COMUNITARI DEL CASC ANTIC (PICA)		Sant Pere Santa Caterina La Ribera
Projectes	Sector de població	Àmbit d'actuació
1. Persones grans del Casc Antic de Barcelona: detecció i actuacions 2. Xarxa de voluntariat per a la Gent Gran del Casc Antic 3. Projecte per a la reflexió i construcció compartida d'una nova etapa de treball comunitari 4. Xarxa Laboral del Casc Antic 5. II Fira del Treball de Ciutat Vella: Xarxa de Recursos i Oportunitats 6. Estudi: Una aproximació a les persones amb discapacitat del <i>Casc Antic i un diagnòstic per impulsar un procés col·lectiu</i>	Gent gran Persones amb discapacitat Infància Adolescents/joves Població en general	Cultura/lleure Noves tecnologies Salut Voluntariat

ACCIONS D'ATENCIÓ COL·LECTIVA DE SERVEIS SOCIALS

ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
1. BARCELONETA MÀGICA. CAMPANYA DE REIS	Barceloneta	Barceloneta
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció de suport a iniciatives veïnals	Infància Adults Dones Persones nouvingudes	Associacionisme Bon veïnatge Voluntariat
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
2. CUIDAR I CUIDAR-SE	Barceloneta	Barceloneta
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció informativa i/o de sensibilització	Gent gran	Salut
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
3. ESCOLA DE SALUT DE LA BARCELONETA	Barceloneta	Barceloneta
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció informativa i/o de sensibilització	Gent gran	Salut
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
4. PROJECTE BON VEÏNATGE	Barceloneta	Barceloneta
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció informativa i/o de sensibilització	Gent gran	Bon veïnatge
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
5. PARTICIPACIÓ EN EL PDC DEL CASC ANTIC	Casc Antic	Sant Pere Santa Caterina La Ribera
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Infància Adolescents/joves Gent gran Dones Persones amb discapacitat	Voluntariat Inserció sociolaboral Educació/formació Bon veïnatge

XARXES D'INTERCANVI SOLIDARI

NOM DE L'ACCIÓ	TIPUS D'ACCIÓ	BARRI
1. BANC DE TEMPS DE LA BARCELONETA	Banc del temps	Barceloneta
2. ESPAI SOCIAL DE MAGDALENES	Altres	Gòtic
3. BANC DEL TEMPS DEL RAVAL	Banc del temps	Raval
4. COOXINO	Cooperativa de consum agroecològic	Raval
5. ASSOCIACIÓ SALUT I FAMÍLIA	Banc del temps	Sant Pere Santa Caterina La Ribera
6. TOTA CUCA VIU	Cooperativa de consum agroecològic	Sant Pere Santa Caterina La Ribera
7. XARXA DE CONSUM SOLIDARI DE CIUTAT VELLA	Cooperativa de consum agroecològic	Sant Pere Santa Caterina La Ribera

ALTRES ACCIONS COMUNITÀRIES

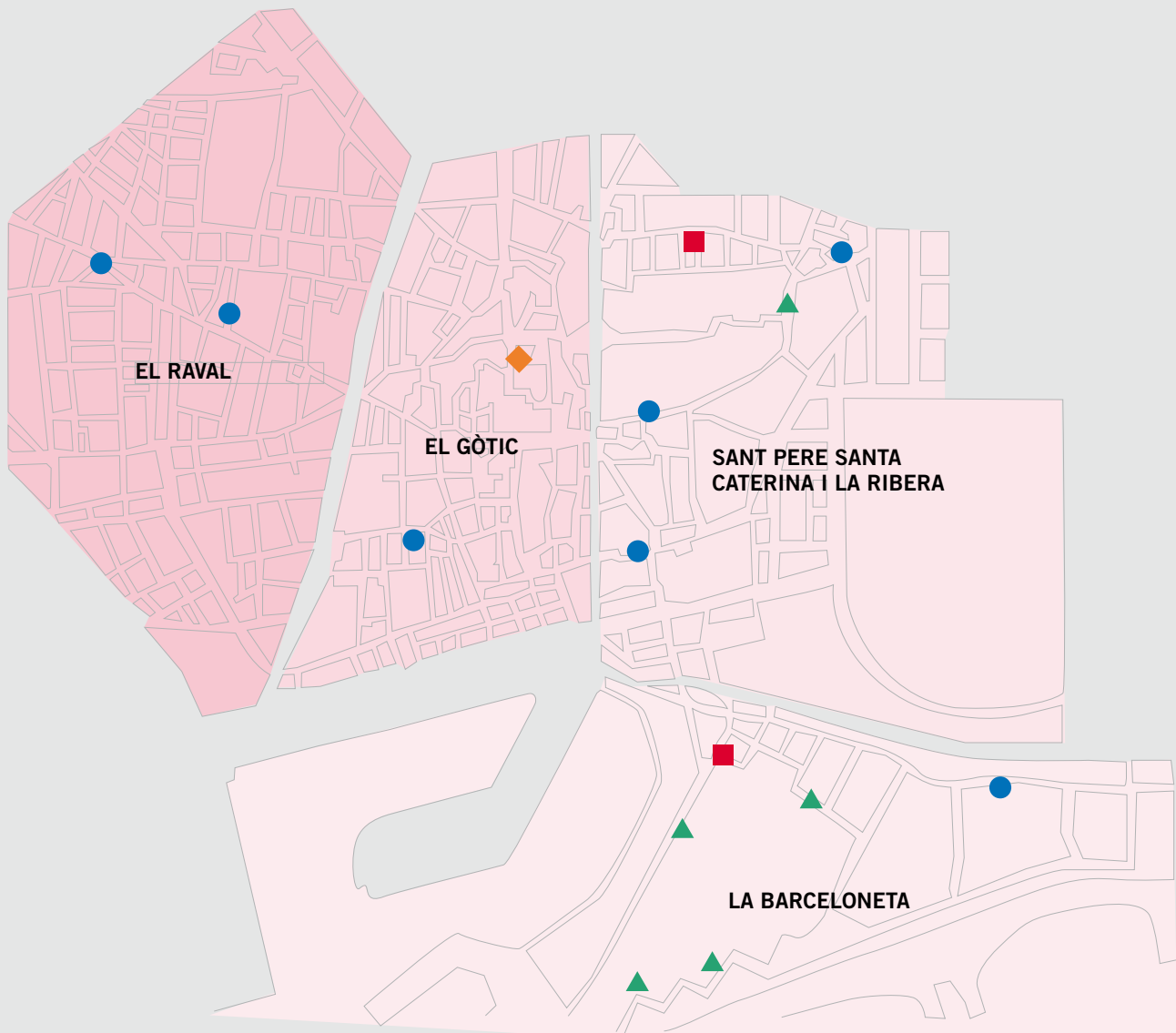
PROJECTE		ENTITAT
1. METODOLOGIA PER A L'ESTUDI SOBRE EL MOVIMENT LAIC I PROGRESSISTA		Fundació Ferrer i Guàrdia
Sector de població	Àmbit d'actuació	Barri
Població en general Adolescents Joves	Associacionisme Lleure Cultura	Ciutat

AGENTS QUE HI PARTICIPEN

1.	ABA (Associació Barceloneta Alerta)	32.	Centre de Serveis Socials del Casc Antic
2.	ABS Casc Antic	33.	Centre Sant Pere Apòstol
3.	ACAM	34.	Clínica Barceloneta
4.	Acció Social – Ajuntament de Barcelona	35.	Club Natació Atlètic Barceloneta
5.	AGEDIB	36.	Convent de Sant Agustí
6.	Agència de Salut Pública de Barcelona	37.	Coordinadora de Veïns del Casc Antic
7.	AMPA dels CEIP del barri	38.	Cooxino
8.	Associació Cívica La Nau	39.	CSS de la Barceloneta
9.	Associació d'Amputats Sant Jordi	40.	Districte de Ciutat Vella
10.	Associació de Venedors del Mercat de la Barceloneta	41.	Escola d'Hoteleria i Turisme CETT
11.	Associació de Voluntaris de Sant Camil	42.	Església Evangèlica Baptista Barceloneta
12.	Associació Demà	43.	Espai Brossa
13.	Associació Esplai l'Esquix	44.	Espai Social de Magdalenes
14.	Associació Propersones Infradotades	45.	Farmàcies de la Barceloneta
15.	Associació Salut i Família	46.	Fragment, Serveis Culturals, SL
16.	AV de l'Òstia	47.	Fundació Adsis
17.	Banc d'Aliments de Barcelona	48.	Fundació Casc Antic – Centre Solidari
18.	Banc de temps de la Barceloneta	49.	Fundació Comtal
19.	Banc del temps del Raval	50.	Fundació Comtal – Centre Obert Tria
20.	Barcelona Activa	51.	Fundació Ferrer i Guàrdia
21.	Biblioteca F. Bonnemaison	52.	Fundació Innovació per l'Acció Social (Fias)-Prisba Serveis
22.	Biblioteca Popular de la Barceloneta	53.	Fundació Ribermúsica
23.	Cansaladeria Roca	54.	Fundación J. Valiente Pulido
24.	CAP de la Barceloneta	55.	GAMAR. AV de la Barceloneta
25.	Càritas de Ciutat Vella, Poble-sec	56.	Grup d'Educadors per a l'Exclusió (Geipes)
26.	Casal de Comerç de Gent Gran	57.	Habitatges per a la gent gran Santa Caterina
27.	Casal de Gent Gran de la Barceloneta	58.	Hospital del Mar
28.	Casal Gent Gran de la Mediterrània	59.	Institut Gestalt
29.	Centre Cívic Convent de Sant Agustí	60.	La Puntual – Putxinel·lis
30.	Centre Cívic de la Barceloneta	61.	Llibreria la Garba
31.	Centre de dia La Sèquia de l'ICASS	62.	Museu Picasso

63.	Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona	69.	Servei d'Infància i Adolescència del Centre Cívic
64.	Parròquia de Sant Miquel del Port	70.	Tota cuca viu
65.	Poliesportiu Marítim – Fundació Claror	71.	Unió Democràtica de Pensionistes
66.	Pròxims. Serveis a domicili. El SL	72.	Unitats de Convivència de Sant Camil
67.	Restaurant La Gavina	73.	Universitat de Barcelona
68.	Secretaria d'Acció Ciutadana (Generalitat de Catalunya)	74.	Xarxa de consum solidari de Ciutat Vella

CIUTAT VELLA

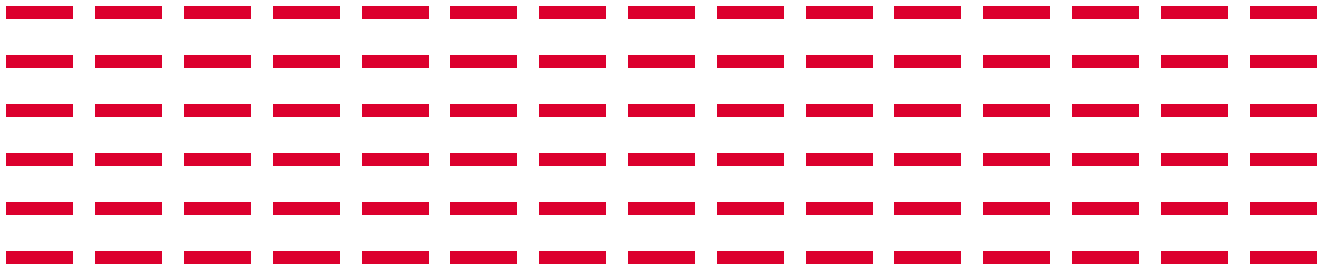

- Pla de desenvolupament comunitari (PDC)
- ▲ Acció d'atenció col·lectiva de Serveis Socials
- Xarxa d'intercanvi solidari
- ◆ Altres accions comunitàries

IV. L'acció comunitària al territori

EIXAMPLE

EIXAMPLE

PLANS DE DESENVOLUPAMENT COMUNITARI

NOM DEL PLA		BARRI
1. PLA DE DESENVOLUPAMENT COMUNITARI DE LA SAGRADA FAMÍLIA		Sagrada Família
Projectes	Sector de població	Àmbit d'actuació
1. Projecte «Caminant fem salut. Rutes de salut pel barri de la Sagrada Família » 2. Projecte d'unificació i difusió conjunta de l'oferta d'activitats de salut al barri 3. Diagnòstic de salut 4. Xarxa de voluntariat social del barri 5. Projecte Camí Amic 6. Projecte de dinamització juvenil (web dels joves del barri) 7. 1. Suport al projecte «Temps de barri, temps educatiu compartit» 8. Grup de suport a dones immigrades del barri 9. Accions per fomentar el diàleg intercultural 10. Projecte d'enfortiment del teixit comercial	Població en general Dones Persones nouvingudes Gent gran Adolescents/joves Infància Adults	Voluntariat Salut Promoció econòmica Immigració (Interculturalitat) Entorn i habitatge Cultura/lleure Bon veïnatge Educació/formació Associacionisme Noves tecnologies Inserció sociolaboral

ACCIONS D'ATENCIÓ COL·LECTIVA DELS SERVEIS SOCIALS

ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
1. ALERTA	Sagrada Família	Sagrada Família
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció informativa i/o de sensibilització	Infància Adolescents/joves	Educació/formació Entorn i habitatge Salut Cultura/lleure Immigració/interculturalitat
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
2. ALERTA PETITA INFÀNCIA	Sagrada Família Dreta de l'Eixample i Fort Pienc	Sagrada Família Dreta de l'Eixample Fort Pienc
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció informativa i/o de sensibilització	Infància	Educació/formació Salut

ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
3. TAULA D'EDUCACIÓ / PLA COMUNITARI DE LA SAGRADA FAMÍLIA	Sagrada Família	Sagrada Família Dreta de l'Eixample Fort Pienc
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció de suport a iniciatives veïnals	Infància Adults Població en general	Voluntariat Salut Bon veïnatge Associacionisme Cultura/lleure Educació/formació
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
4. TAULA D'EDUCACIÓ / PLA COMUNITARI DE LA SAGRADA FAMÍLIA	Sagrada Família	Sagrada Família Dreta de l'Eixample Fort Pienc
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Infància Adults Població en general	Voluntariat Salut Bon veïnatge Associacionisme Cultura/lleure Educació/formació
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
5. VOLUNTARIAT PER A LA INTEGRACIÓ SOCIAL (VIS) DE LA SAGRADA FAMÍLIA	Sagrada Família	Sagrada Família
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció de suport a iniciatives veïnals	Gent gran Adults Persones nouvingudes Adolescents/joves Infància	Voluntariat Associacionisme Salut Immigració/interculturalitat Educació/formació
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
6. XARXA DE GRUPS CUIDADORS / LA COLLA CUIDADORA	Antiga Esquerra de l'Eixample	Esquerra de l'Eixample Dreta de l'Eixample Fort Pienc
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció de suport a grups socials i col·lectius	Cuidadors de persones dependents Gent gran	Salut
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
7. RITMES URBANS / ASSOCIACIÓ MUSICAL DE SANT ANTONI	Sant Antoni	Sant Antoni
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció de suport a grups socials i col·lectius	Adolescents/joves	Cultura/lleure Bon veïnatge Associacionisme

ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
8. PARTICIPACIÓ EN LA FESTA MAJOR DEL BARRI / CSS SANT ANTONI	Sant Antoni	Sant Antoni
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció de suport a iniciatives veïnals	Població en general	Bon veïnatge Immigració/interculturalitat Salut Cultura/leure

XARXES D'INTERCANVI SOLIDARI

NOM DE L'ACCIÓ	TIPUS D'ACCIÓ	BARRI
1. BANC SOLIDARI DE FEINES I SERVEIS DE L'EIXAMPLE	Banc solidari	Esquerra de l'Eixample
2. XARXA DE CONSUM SOLIDARI DE L'EIXAMPLE ESQUERRE	Cooperativa de consum agroecològic	Esquerra de l'Eixample
3. EL GUARET	Cooperativa de consum agroecològic	Sagrada Família
4. I UN RAVE !	Cooperativa de consum agroecològic	Sagrada Família
5. XARXA COMUNITÀRIA DE SANT ANTONI	Xarxa d'intercanvi de béns	Sant Antoni
6. XARXA DE CONSUM SOLIDARI DE SANT ANTONI	Cooperativa de consum agroecològic	Sant Antoni

ALTRES ACCIONS COMUNITÀRIES

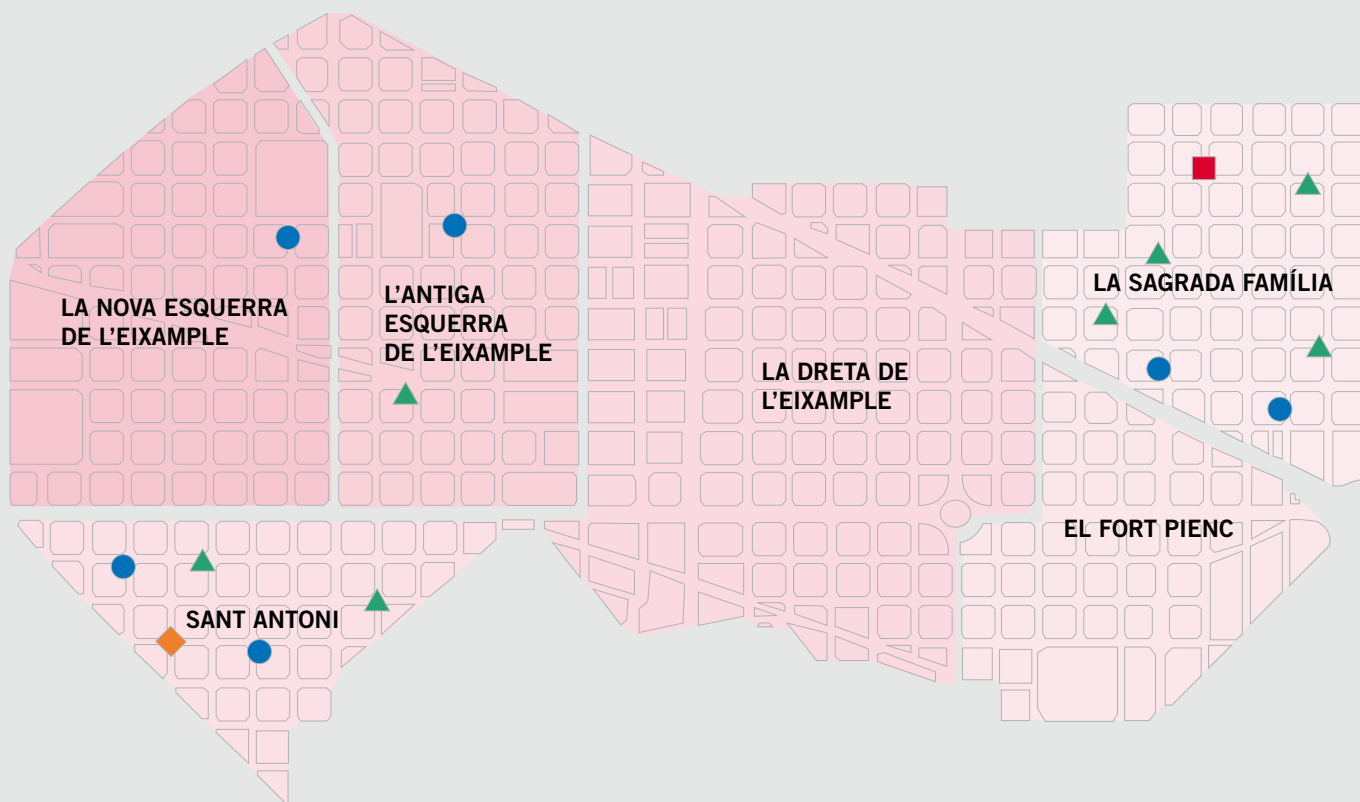
PROJECTE	ENTITAT
1. PROJECTES COMUNITARIS PER A LA INCLUSIÓ SOCIAL	Xarxa Comunitària de Sant Antoni
Sector de població	Àmbit d'actuació
Població en general Gent gran	Bon veïnatge Voluntariat Associacionisme
	Sant Antoni

AGENTS QUE HI PARTICIPEN

1. ABD Cooperativa de Treballadores Familiars	9. AFAB (Associació de Familiars d'Alzheimer de Barcelona)
2. ABS Casanova	10. Agrupació Excursionista Catalunya
3. ABS Gaudí	11. AMPA CEIP Frutuós Gelabert
4. ABS Roger de Flor	12. AMPA CEIP Ramon Llull
5. ABS Sagrada Família	13. AMPA CEIP Sagrada Família
6. ABS Sant Joan	14. AMPA CEIP Tàbor
7. ABS Via Roma	15. AMPA Escola Immaculada Vedruna
8. AE Antoni Gaudí	16. AMPA Escola Marillac

17.	APC de l'Esquerra de l'Eixample	51.	CSMA, Hospital de Dia
18.	Assemblea de Joves de l'Eixample	52.	CSMIJ
19.	Associació de Comerciants Encants Nous	53.	CSS Antiga Esquerra de l'Eixample
20.	Associació de Veïns i Veïnes de la Sagrada Família	54.	CSS Dreta de l'Eixample
21.	Associació del Casal de la Gent Gran	55.	CSS Fort Pienc
22.	Associació Reiki Barcelona	56.	CSS Sagrada Família
23.	Associació VIS de la Sagrada Família	57.	CSS Sant Antoni
24.	AV (comissió organitzadora)	58.	Districte de l'Eixample
25.	AV (vocalia de dones)	59.	EAIA
26.	AV de la Sagrada Família	60.	EAP l'Eixample
27.	AV de Sant Antoni	61.	Eix Comercial de la Sagrada Família - Gaudí
28.	Banc Solidari de Feines i Serveis de l'Eixample	62.	El Guaret
29.	Biblioteca Sant Antoni	63.	Escola Bressol Fort Pienc
30.	CAP Roger de Flor	64.	Escola Marillac
31.	CAP Sagrada Família	65.	Escoles CEIP: Tàbor, Escola Marillac, Escola Immaculada
32.	Càritas	66.	Espai Família - Nadó la Sagrada Família
33.	Casal Infantil Sagrada Família	67.	Espai Gent Gran
34.	Casal Infantil Fort Pienc	68.	Espai infantil Fort Pienc, la Sagrada Família
35.	CC Cotxeres Borrell	69.	Espai Transformadors
36.	CDIAP (ASPANIAS)	70.	Fundació Claror
37.	CEIP Carlit	71.	Hospital Dos de Maig
38.	CEIP Concepció	72.	Hospital Santa Creu i Sant Pau
39.	CEIP Encants	73.	I un rave !
40.	CEIP Fort Pienc	74.	IES Fort Pius i Balmes
41.	CEIP Ramon Llull	75.	Institut Barcelona Esports
42.	Centre Cívic	76.	PAC / Biblioteca de la Sagrada Família
43.	Centre Cívic / Creu Roja / AE Catalunya / AV	77.	Serveis socials / PIAD
44.	Centre de Dia de l'Eixample	78.	Vedruna, Fructuós Gelabert, Ramon Llull,
45.	Centre de Dia Leal	79.	Voluntaris per a la Intervenció Social (VIS)
46.	Centre de Dia Sant Antoni	80.	Voluntaris Reiki Barcelona
47.	Comissió de la Festa Major de Sant Antoni	81.	Xarxa Comunitària de Sant Antoni
48.	Creu Roja	82.	Xarxa de Consum Solidari de l'Eixample Esquerre
49.	Creu Roja (voluntariat)	83.	Xarxa de Consum Solidari de Sant Antoni
50.	CSMA / Fundació Claror		

EIXAMPLE

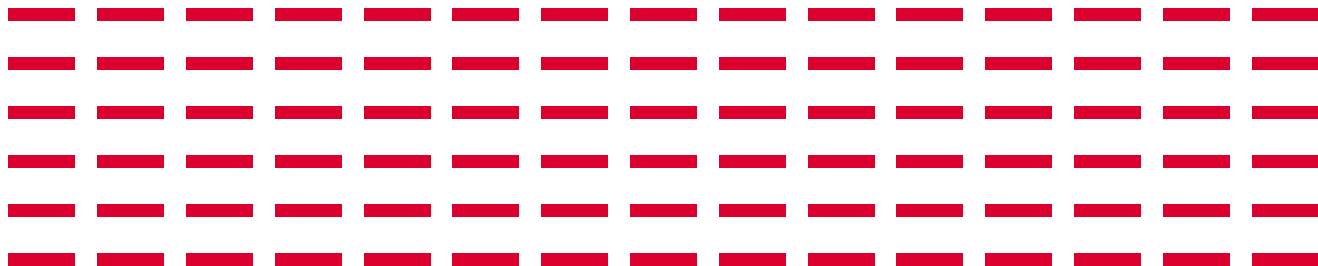
- Pla de desenvolupament comunitari (PDC)
- ▲ Acció d'atenció col·lectiva de Serveis Socials
- Xarxa d'intercanvi solidari
- ◆ Altres accions comunitàries

IV. L'acció comunitària al territori

SANTS-MONTJUÏC

SANTS-MONTJUÏC

PLANS DE DESENVOLUPAMENT COMUNITARI

NOM DEL PLA		BARRI
1. PLA COMUNITARI DEL POBLE-SEC		Poble-sec
Projectes	Sector de població	Àmbit d'actuació
1. Dinamització i funcionament 2. Comunicació i difusió 3. XIPS 4. Campanya de sensibilització «Forma't, no et conformis» 5. Teatre Fòrum (joves i convivència) 6. Club Feina Joves 7. Concurs d'Iniciatives i Jornada Jove 8. Puja'm-Baixa'm 9. Sensibilització veïnal i activitats intergeneracionals (gent gran) 10. Concurs de Guarniment de Balcons de Festa Major 11. Xarxa d'Intercanvi al Poble-sec (Trocasec)	Infància Adolescents/joves Adults Gent gran Persones nouvingudes Dones Població en general	Bon veïnatge Immigració/interculturalitat Salut Associacionisme Cultura/lleure Educació/formació Entorn i habitatge Inserció sociolaboral Noves tecnologies Promoció econòmica Voluntariat

ACCIONS D'ATENCIÓ COL·LECTIVA DELS SERVEIS SOCIALS

ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
1. COMISSIÓ DE MILLORA DE CAN CLOS	La Marina	Can Clos
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Població en general	Bon veïnatge Cultura/lleure Educació/formació Immigració/interculturalitat Entorn i habitatge
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
2. CUIDADORS AUTÒNOMS / ASSOCIACIÓ DE FAMILIARS CUIDADORS DE PERSONES DEPENDENTS	La Marina	La Marina
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció de suport a grups socials i col·lectius	Gent gran	Voluntariat Associacionisme

ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
3. COMUNITAT GITANA	La Marina	Cases Barates
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció de suport a grups socials i col·lectius	Infància Adolescents/joves Població en general	Bon veïnatge Cultura/lleure Educació/formació Immigració/interculturalitat
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
4. COMISSIÓ D'INSERCIÓ LABORAL / PLA COMUNITARI DEL POBLE-SEC	Poble-sec	Poble-sec
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Població en general	Noves tecnologies
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
5. COMISSIÓ DE SALUT / PLA COMUNITARI DEL POBLE-SEC	Poble-sec	Poble-sec
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció de suport a grups socials i col·lectius	Població en general	Salut

XARXES D'INTERCANVI SOLIDARI

NOM DE L'ACCIÓ	TIPUS D'ACCIÓ	BARRI
1. XARXA DE CONSUM SOLIDARI DE SANTS-HOSTAFRANCS	Cooperativa de consum agroecològic	Hostafrancs
2. EL CARRETÓ	Cooperativa de consum agroecològic	Poble-sec
3. GERMINAL POBLE-SEC	Cooperativa de consum agroecològic	Poble-sec
4. GERMINAL SANTS	Cooperativa de consum agroecològic	Sants
5. PANXACONTENTS	Cooperativa de consum agroecològic	Sants

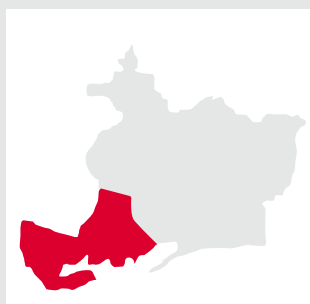
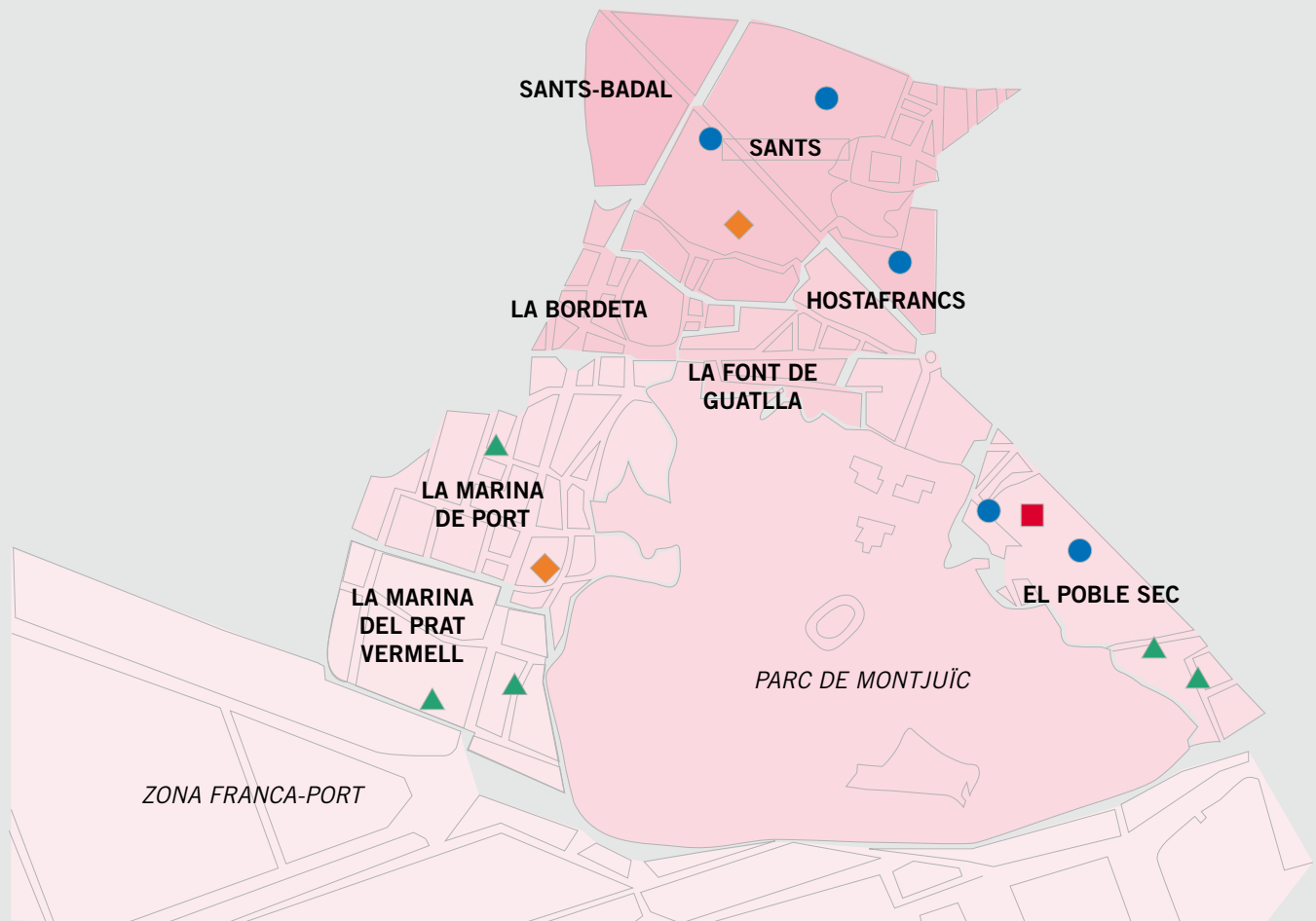
ALTRES ACCIONS COMUNITÀRIES

PROJECTE	ENTITAT	
1. EL CENTRE SOCIAL DE SANTS, L'ESPAI D'ACOLLIDA	Centre Social de Sants	
Sector de població	Àmbit d'actuació	Barri
Població en general	Associacionisme Cultura/lleure	Sants
PROJECTE	ENTITAT	
2. PROJECCIÓ DE LA MARINA: PARTICIPACIÓ I COHESIÓ	Unió d'Entitats de la Marina	
Sector de població	Àmbit d'actuació	Barri
Població en general	Associacionisme Bon veïnatge Cultura/lleure	La Marina

AGENTS QUE HI PARTICIPEN

1.	Agència de Salut Pública de Barcelona	34.	Centre de Serveis Socials del Poble-sec
2.	Agrupament Escolta i Guia Baden Powell	35.	Centre Social de Sants
3.	AMPA Anna Ravell	36.	Cooperativa El Carretó
4.	AMPA Carles I	37.	Cooperativa Germinal
5.	AMPA Ferran Sunyer	38.	Coordinadora d'Entitats del Poble-sec
6.	AMPA Jacint Verdaguer	39.	CRAE Kairos
7.	AMPA Sagrat Cor - Aldana	40.	CSS la Marina – Zona Franca
8.	APC la Marina: taula de tècnics	41.	CSSB: taula de tècnics
9.	Associació Cultmusic	42.	DJOKOTO - La Pau i la Unió
10.	Associació Cultural Cristiana Cases Barates	43.	EAP Poble-sec / CAP les Hortes
11.	Associació d'Artistes Plàstics del Poble-sec	44.	El Carretó
12.	Associació de Comerciants i Serveis del Poble-sec	45.	Escola Anna Ravell
13.	Associació de la Fira de Sant Ponç	46.	Escola Sagrat Cor
14.	Associació de Veïns de Can Clos: taula de tècnics	47.	Espai 12@16
15.	Associació El Troc	48.	Esplai Xerínola
16.	Associació Llatinoamericana Dosmundosmil	49.	Fundació Hospital Sant Pere Claver
17.	Associació Marabal	50.	Germinal Poble-sec
18.	Associació Sociocultural La Formiga	51.	Germinal Sants
19.	Associació Teatral Taller 22	52.	Panxacontents
20.	ATIMCA (Associació de Treballadors Immigrants Magrebins a Catalunya)	53.	Parròquia de la Mare de Déu de Lurdes
21.	Barcelona Activa	54.	Parròquia de Sant Pere Claver
22.	Biblioteca Francesc Boix	55.	PIAD Sants-Montjuïc
23.	Bona Voluntat en Acció	56.	Poble-sec per a Tothom
24.	CAO de Can Clos: taula d'entitats de Can Clos	57.	Psicòlegs sense Fronteres de Catalunya
25.	CAP Manso	58.	Punt JIP
26.	Càritas Raval - Poble-sec	59.	Residència Pare Batllori
27.	Castellers del Poble-sec	60.	Tècnica del territori del districte de Sants-Montjuïc i dinamitzadora comunitària.
28.	CEIP Can Clos	61.	Treball als Barris, AODL
29.	CEIP Carles I	62.	Unió d'Associacions de Veïns del Poble-sec
30.	CEIP Ferran Sunyer	63.	Unió d'Entitats de la Marina
31.	CEIP Mossèn Jacint Verdaguer	64.	Xarxa de consum solidari de Sants-Hostafrancs
32.	Centre Cívic El Sortidor	65.	Zonasec
33.	Centre Cultural Tomás Tortajada – Coordinadora Nacional de Jubilats i Pensionistes de Catalunya		

SANTS-MONTJUÏC

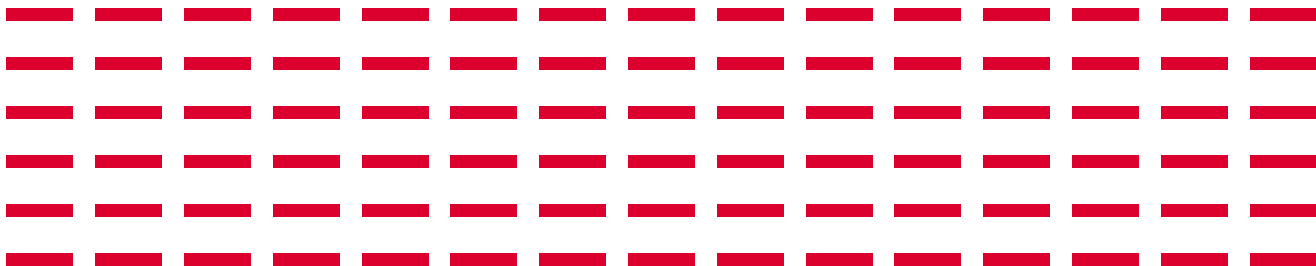

- Pla de desenvolupament comunitari (PDC)
- ▲ Acció d'atenció col·lectiva de Serveis Socials
- Xarxa d'intercanvi solidari
- ◆ Altres accions comunitàries

IV. L'acció comunitària al territori

LES CORTS

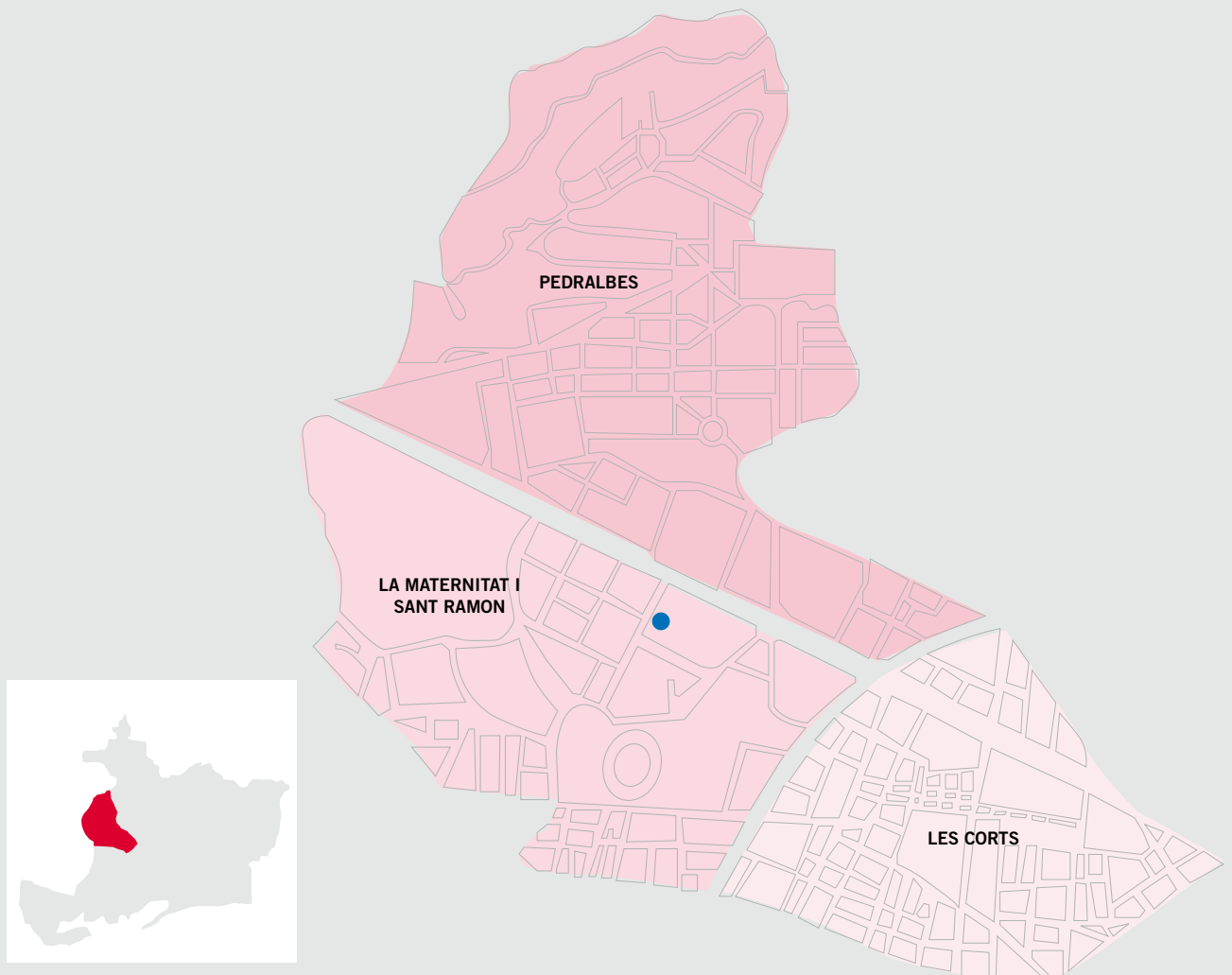
LES CORTS

XARXES D'INTERCANVI SOLIDARI

NOM DE L'ACCIÓ	TIPUS D'ACCIÓ	BARRI
1. BANC SOLIDARI DE SERVEIS GRATUÏTS DE LES CORTS	Banc Solidari	Maternitat Sant Ramon

AGENTS QUE HI PARTICIPEN

1. Banc solidari de serveis gratuïts de les Corts

- Pla de desenvolupament comunitari (PDC)
- ▲ Acció d'atenció col·lectiva de Serveis Socials
- Xarxa d'intercanvi solidari
- ◆ Altres accions comunitàries

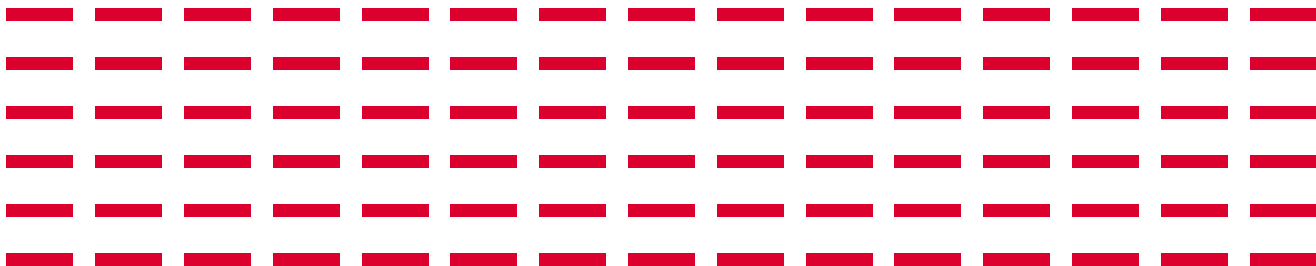

IV. L'acció comunitària al territori

SARRIÀ - SANT GERVASI

SARRIÀ - SANT GERVASI

PLANS DE DESENVOLUPAMENT COMUNITARI

NOM DEL PLA		BARRI
1. MANS I TEMPS		Sarrià Sant Gervasi
Projectes	Sector de població	Àmbit d'actuació
1. Projecte de Voluntariat 2. Projecte d'Intercanvi Generacional (voluntariat amb la gent gran) 3. Projecte de reforç escolar (voluntariat amb infants) 4. Projecte d'Alfabetització (voluntariat amb persones nouvingudes)	Gent gran Infància Persones nouvingudes Població en general	Voluntariat Immigració/interculturalitat Associacionisme

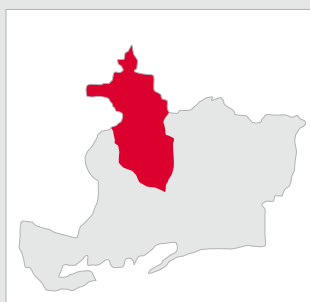
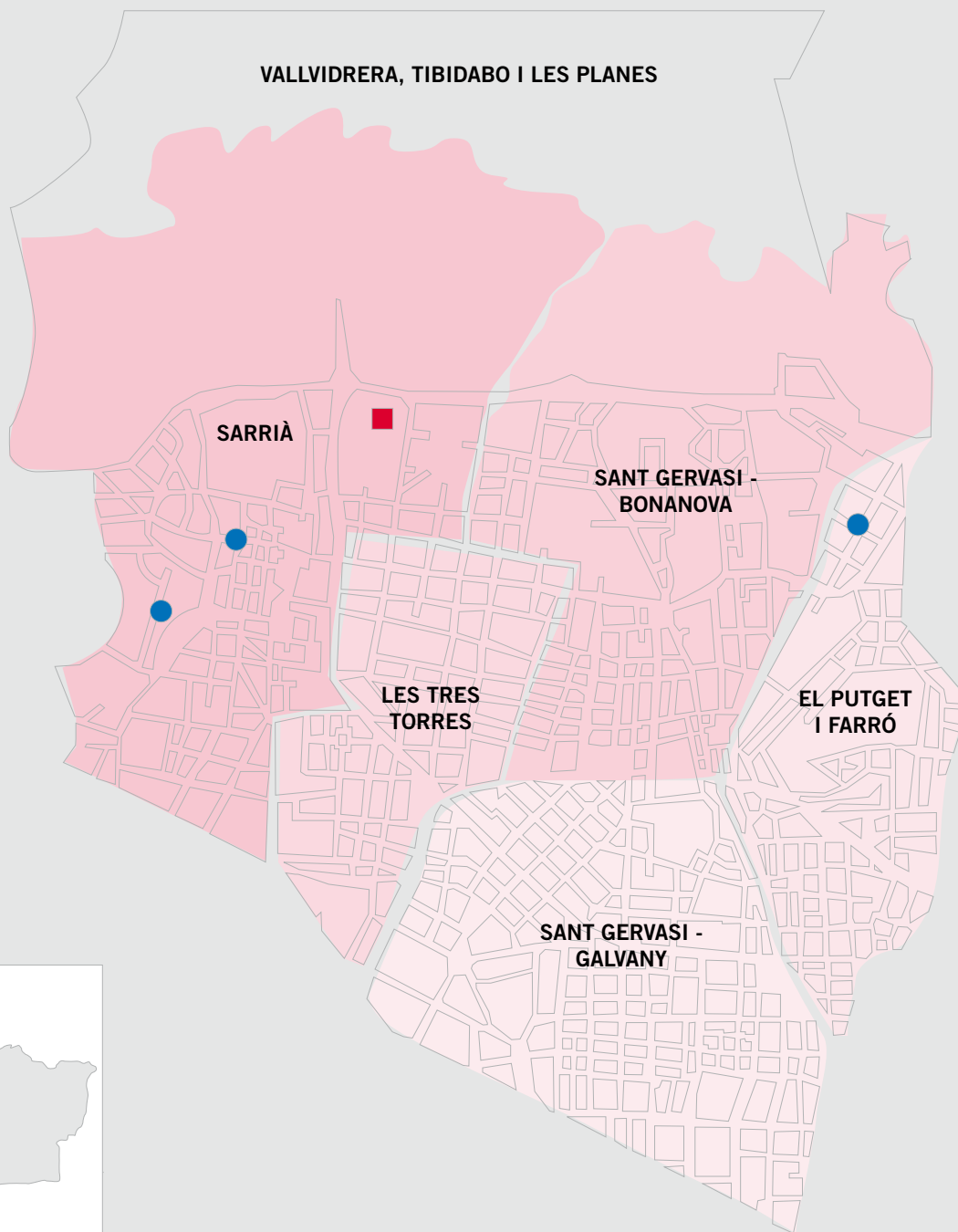
XARXES D'INTERCANVI SOLIDARI

NOM DE L'ACCIÓ	TIPUS D'ACCIÓ	BARRI
1. GERMINAL FARRÓ	Cooperativa de consum agroecològic	Putxet
2. BANC DEL TEMPS DE SARRIÀ - SANT GERVASI	Banc del temps	Sarrià
3. GERMINAL SARRIÀ	Cooperativa de consum agroecològic	Sarrià

AGENTS QUE HI PARTICIPEN

1.	ABD	21.	Fundació Boscana
2.	ABS Bonaplata i Adriano	22.	Fundació Provida
3.	ÀBS de Vallcarca	23.	Fundació Putxet
4.	ABS Sant Gervasi	24.	Fundació Síndrome de Down
5.	ARED	25.	Fundació Vicente Ferrer
6.	Associació Catalana de Cecs i Disminuïts Visuals	26.	Germinal Farró
7.	Associació d'Estudiants de l'Escola Americana Sarrià	27.	Germinal Sarrià
8.	Associació Juvenil Soñar Despierto	28.	Hospital de Dia d'Esclerosi Múltiple
9.	Banc de Temps de Sarrià - Sant Gervasi	29.	Institut GURU
10.	Biblioteca Clarà	30.	Instituts d'educació secundària obligatòria: Sant Ignasi, Lleó XIII
11.	Càritas	31.	Mujeres Latinas
12.	Centre Assís	32.	Protectora d'Animals i Plantes de Barcelona
13.	Centre d'Higiene Mental les Corts	33.	Residència Aura
14.	Centre de Dia Bernadette	34.	Residència Benedetti
15.	Centre de Dia Gent Gran Vallirana	35.	Residència Bon Dia Grau
16.	Centre de Normalització Lingüística	36.	Residència de Gent Gran Harmonia
17.	Centre Pedralbes	37.	Residència Lleó XIII
18.	Club Quipers	38.	Residència Nativitat
19.	Creu Roja	39.	Taller Ocupacional Auxilia
20.	Esplai MOVI	40.	Veïns del Món

SARRIÀ - SANT GERVASI

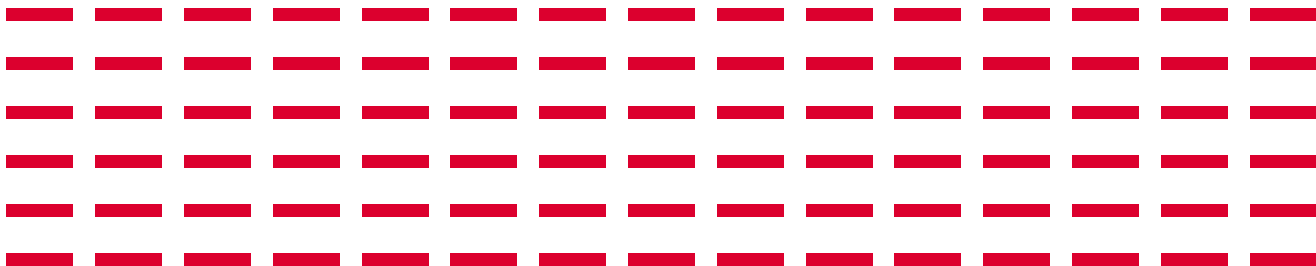
- Pla de desenvolupament comunitari (PDC)
- ▲ Acció d'atenció col·lectiva de Serveis Socials
- Xarxa d'intercanvi solidari
- ◆ Altres accions comunitàries

IV. L'acció comunitària al territori

GRÀCIA

GRÀCIA

PLANS DE DESENVOLUPAMENT COMUNITARI

NOM DEL PLA		BARRI
1. PLA DE DESENVOLUPAMENT COMUNITARI DE LA SALUT		La Salut
Projectes	Sector de població	Àmbit d'actuació
1. Projecte Barri Educador 2. Projecte Fes Salut! 3. Projecte Radars 4. Projecte «La Salut fa memòria» 5. Projecte Suport a entitats 6. Comissió Parc Güell 7. Comissió de Festes 8. Grup Comunitari	Població en general Adults Gent gran	Participació ciutadana Salut Cultura/lleure

ACCIONS D'ATENCIÓ COL·LECTIVA DELS SERVEIS SOCIALS

ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
1. RADARS, EL COLL / PDC LA SALUT	Coll-Vallcarca	El Coll
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció informativa i/o de sensibilització	Gent gran Adults	Bon veïnatge Voluntariat
2. RADARS	Coll-Vallcarca	El Coll
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Gent gran	Associacionisme Bon veïnatge Voluntariat

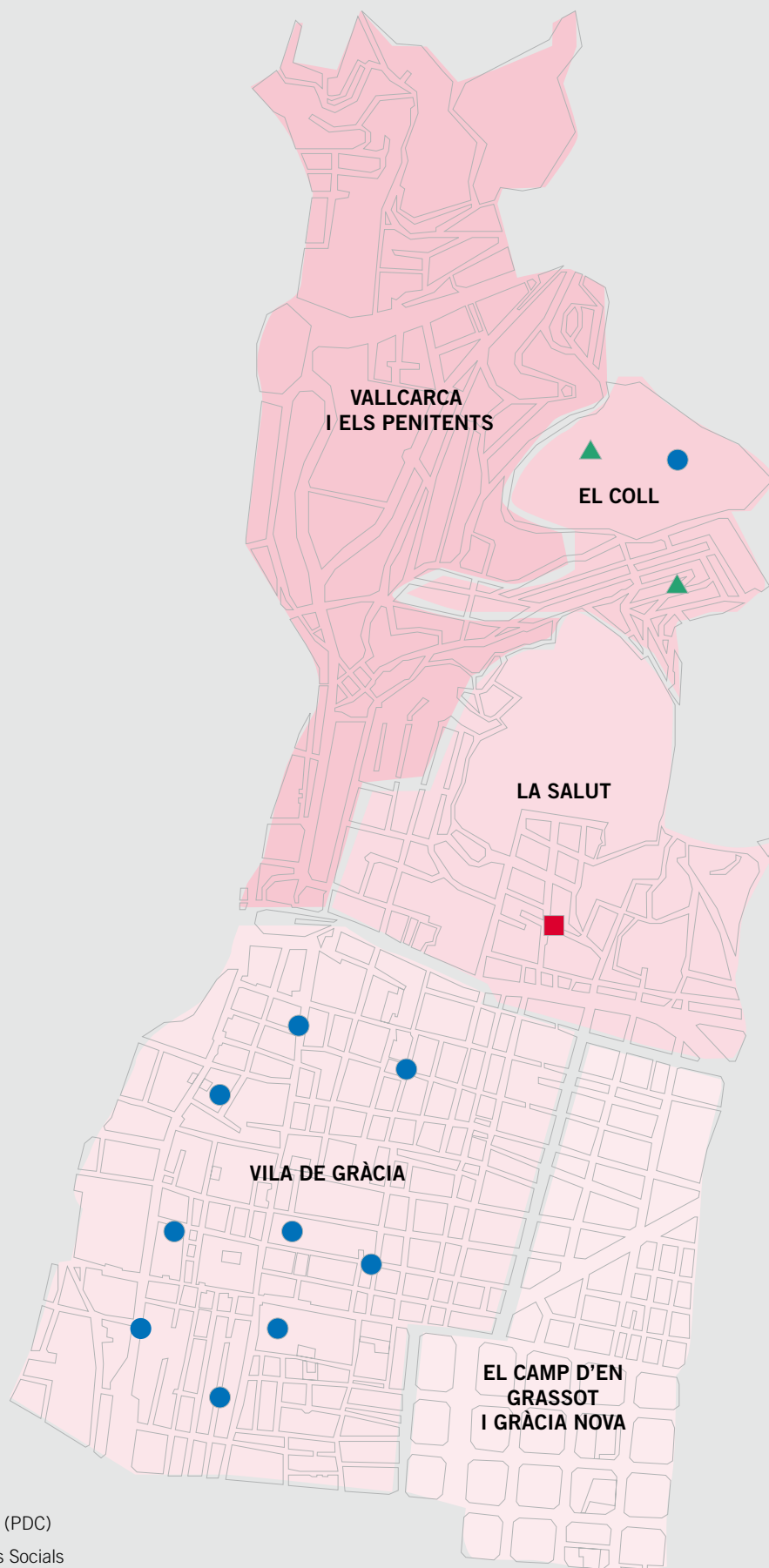
XARXES D'INTERCANVI SOLIDARI

NOM DE L'ACCIÓ	TIPUS D'ACCIÓ	BARRI
1. LES TREMENTINAIRES	Cooperativa de consum agroecològic	El Coll
2. BANC DEL TEMPS DE GRÀCIA	Banc del temps	Gràcia
3. XARXA D'INTERCANVI DE GRÀCIA	Xarxa d'intercanvi de bens	Gràcia
4. CA LA TORNA-EL PINYOL VERMELL	Cooperativa de consum agroecològic	Gràcia
5. EL RUSC	Cooperativa de consum agroecològic	Gràcia
6. L'AIXADA	Cooperativa de consum agroecològic	Gràcia
7. LA TÒFONA	Cooperativa de consum agroecològic	Gràcia
8. LES VERDURETES	Cooperativa de consum agroecològic	Gràcia
9. XARXA DE CONSUM SOLIDARI DE GRÀCIA	Cooperativa de consum agroecològic	Gràcia
10. ASSOCIACIÓ DE COMUNITATS AUTOFINANÇADES	Altres	Gràcia

AGENTS QUE HI PARTICIPEN

1.	AE Jaume I del Coll	29.	Escola Montseny
2.	Amics de la Gent Gran	30.	Escola Virolai
3.	AMPA i CEIP Turó del Cargol i Baldiri Reixac	31.	Európolis
4.	Associació de comunitats autofinançades	32.	Fundació Privada Nostra Senyora dels Àngels
5.	Associació de Gent Gran Pau Casals	33.	IES Bosch i Gimpera
6.	AV de Sant Joan	34.	Institut Parcs i Jardins
7.	AV, pensionistes i jubilats de la Sedeta	35.	L'Aixada
8.	AWV del Carrer Argenton	36.	La Miranda Casal de Barri
9.	Banc de Temps de Gràcia	37.	La Tòfona
10.	Ca la Torna - El pinyol vermell	38.	Les Trementinaires
11.	CAP Larrard	39.	Les Verduretes
12.	CAP Pare Claret	40.	Obra Social i Parròquia Cor de Maria
13.	Càritas	41.	Parròquia Sant Tomàs d'Aquino
14.	Casal d'Avis Siracusa	42.	Sant Estanislau de Kotska - SEK
15.	Casal del Barri Cardener	43.	Taller d'Història de Gràcia
16.	Centre / Residència Franciscà	44.	Temps de barri, temps educatiu compartit
17.	Centre / Residència Salus	45.	Unió Catalana de Sèniors
18.	Centre Cívic del Coll	46.	Xarxa d'intercanvi de Gràcia
19.	Centre Cívic la Sedeta	47.	Xarxa de consum solidari de Gràcia
20.	Ciberdona		
21.	Ciudadania no organitzada		
22.	Club de Petanca Sant Joan		
23.	Comissió de Festes Parc Güell del Barri de la Salut		
24.	Creu Roja		
25.	CSS de Gràcia		
26.	CSS el Coll		
27.	El Rusc		
28.	Escola Mare de Déu del Coll		

GRÀCIA

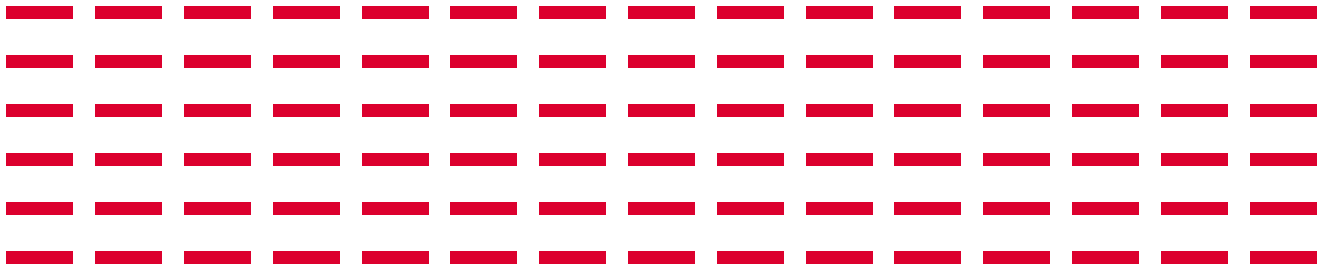

- Pla de desenvolupament comunitari (PDC)
- ▲ Acció d'atenció col·lectiva de Serveis Socials
- Xarxa d'intercanvi solidari
- ◆ Altres accions comunitàries

IV. L'acció comunitària al territori

HORTA-GUINARDÓ

HORTA-GUINARDÓ

PLANS DE DESENVOLUPAMENT COMUNITARI

NOM DEL PLA		BARRI
1. PLA COMUNITARI CARMEL AMUNT		El Carmel
Projectes	Sector de població	Àmbit d'actuació
1. Carmel Sent x 100 2. Activitats de comunicació 3. Fem salut 4. Accions formatives i participació en congressos 5. Projectes de barri educadors 6. Intercanvi de tallers (projecte de voluntariat) 7. Activitats de festa major 8. Espais de treball	Població en general Dones Gent gran Adults Infància Adolescents/joves Persones nouvingudes	Associacionisme Cultura/lleure Entorn i habitatge Immigració/interculturalitat Salut Voluntariat Educació/formació Noves tecnologies Bon veïnatge

ACCIONS D'ATENCIÓ COL·LECTIVA DELS SERVEIS SOCIALS

ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
1. COMISSIÓ DE FAMÍLIA / PLA COMUNITARI DEL CARMEL	Carmel	El Carmel
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció de suport a grups socials i col·lectius	Gent gran Dones Població en general	Voluntariat

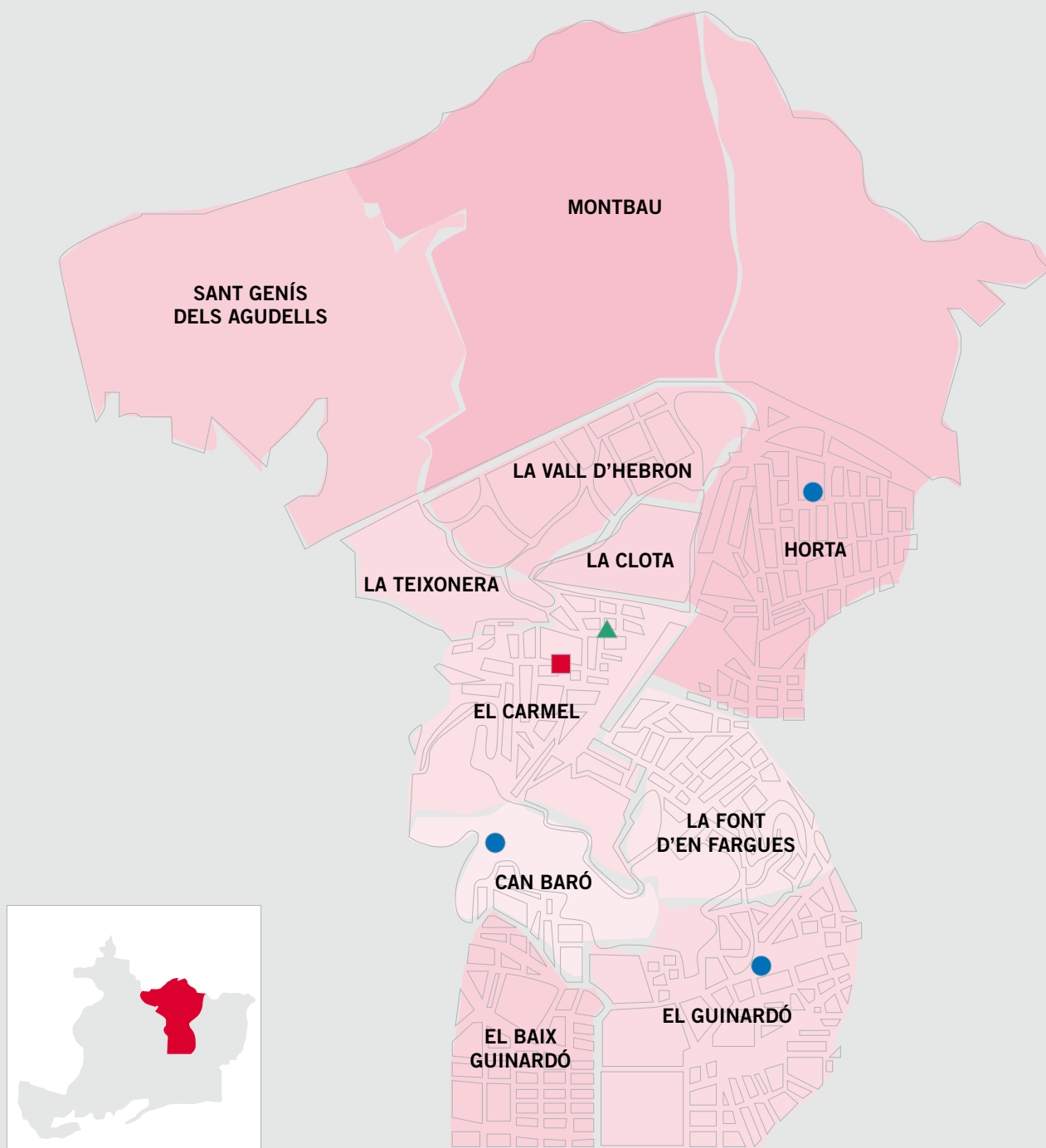
XARXES D'INTERCANVI SOLIDARI

NOM DE L'ACCIÓ	TIPUS D'ACCIÓ	BARRI
1. ASSOCIACIÓ DE CONSUM ECOLÒGIC PIRINEU	Cooperativa de consum agroecològic	Can Baró
2. ECOROCAGUINARDA	Cooperativa de consum agroecològic	Guinardó
3. COOP HORTA	Cooperativa de consum agroecològic	Horta

AGENTS QUE HI PARTICIPEN

1.	40parriba-40pabajo	17.	Centre Cívic del Carmel
2.	Afi brocat	18.	Centre Juvenil Martí Codolar
3.	Agència de Promoció del Carmel i Entorns	19.	Club de Bolos Leoneses
4.	Agència de Salut Pública	20.	Coop Horta
5.	Agència del Carmel	21.	CSS Carmel
6.	Associació Dama	22.	CTIC Gent Gran
7.	Associació de Consum Ecològic Pirineu	23.	Districte Horta-Guinardó (tècnica de barri)
8.	Biblioteca Juan Marsé	24.	Ecorocaguinarda
9.	Boca Radio	25.	Els Tres Turons
10.	CAP el Carmel	26.	Farmàcia Padró
11.	Càritas el Carmel	27.	FOC - Diables i dracs
12.	CAS Horta-Guinardó	28.	Fundació ADSIS
13.	CEIP Coves d'en Cimany	29.	Fundació els tres turons
14.	CEIP el Carmel	30.	Interxarxes
15.	CEIP Font d'en Fargas	31.	PIAD
16.	CEIP Taxonera	32.	Programa Accés

HORTA-GUINARDÓ

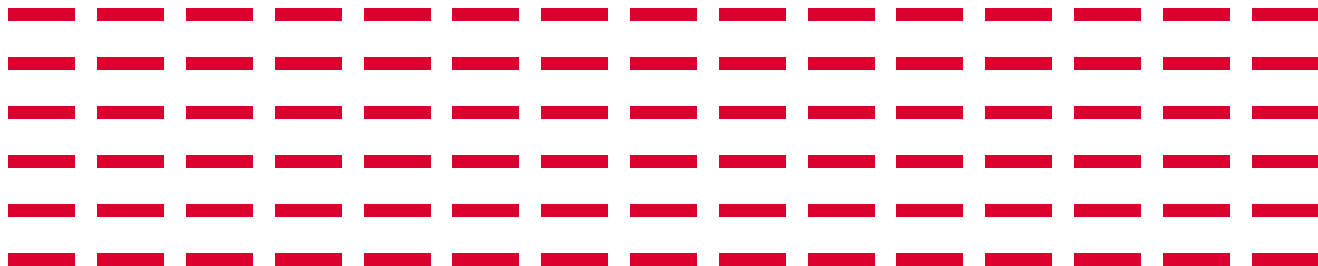

IV. L'acció comunitària al territori

NOU BARRIS

NOU BARRIS

PLANS DE DESENVOLUPAMENT COMUNITARI

NOM DEL PLA		BARRI
1. PLA COMUNITARI DE ROQUETES		Roquetes
Projectes	Sector de població	Àmbit d'actuació
1. A Roquetes fem salut 2. Projecte de franja (de 12 a 16 anys) 3. L'educació a Roquetes 4. A Roquetes fem festa 5. Prevenció i mediació comunitària 6. Dinamització del petit comerç 7. A Roquetes fem inserció i ocupació 8. Grup de dones	Infància Població en general	Associacionisme Bon veïnatge Cultura/lleure Educació/formació Inserció sociolaboral Salut Immigració/interculturalitat

NOM DEL PLA		BARRI
2. PLA DE DESENVOLUPAMENT COMUNITARI DE CIUTAT MERIDIANA		Ciutat Meridiana
Projectes	Sector de població	Àmbit d'actuació
1. De 5 a 9 Ciutat Meridiana es mou 2. Agafa una bola i apunta 3. Baixada de Pepinos 4. Espai de Joc de Nadal 5. Collseroling 6. Patge Reial 7. Menjars del món 8. Suport a l'associacionisme i a col·lectius (joves, AMPAS...) 9. Històries d'aquí	Infància Adolescents/joves Adults Persones nouvingudes Població en general	Associacionisme Bon veïnatge Cultura/lleure Immigració/interculturalitat

NOM DEL PLA		BARRI
3. PLA COMUNITARI DE VERDUM		Roquetes
Projectes	Sector de població	Àmbit d'actuació
1. Verdum barri educatiu 2. Verdum cultural 3. Verdum famílies (espai familiar de Verdum) 4. Comunicació i Difusió 5. Ser gran a Verdum 6. Coordinació, Assessorament i Formació 7. Verdum, barri obert 8. Equipament	Infància Adolescents/joves Gent gran Persones nouvingudes Població en general Adults Dones	Educació/formació Immigració/interculturalitat Associacionisme Bon veïnatge Inserció sociolaboral Promoció econòmica Salut Voluntariat Cultura/lleure Entorn i habitatge Noves tecnologies

NOM DEL PLA		BARRI
4. PLA DE DESENVOLUPAMENT COMUNITARI DE LA TRINITAT NOVA		
Projectes	Sector de població	Àmbit d'actuació
1. El Desván, centre de dinamització infantil 2. Educació d'adults 3. Murs sense fronteres 4. Tots juguem 5. Biblioteca comunitària 6. Servei d'atenció a famílies 7. Festa Major 8. La Casa de l'Aigua 9. oves 2.0: promoció de les noves tecnologies audiovisuals per als joves de la Trinitat Nova 10. Drets civils: un deure de formació continuada i comunitària	Infància Adolescents/joves Adults Gent gran Dones Població en general	Associacionisme Bon veïnatge Cultura/lleure Educació/formació Entorn i habitatge Immigració/interculturalitat Noves tecnologies Salut Voluntariat

ACCIONS D'ATENCIÓ COL·LECTIVA DE SERVEIS SOCIALS

ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
1. NUCLI TÈCNIC / ACCIÓ COMUNITÀRIA DE VERDUM	Pau Casals	Verdum
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Gent gran Població en general	Bon veïnatge Immigració/interculturalitat Salut Voluntariat
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
2. TAULA DE PREVENCIÓ / PDC DE ROQUETES	Roquetes	Roquetes
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Adults Població en general	Bon veïnatge
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
3. TAULA PLA D'ENTORN	Roquetes	Roquetes
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Adolescents/joves Persones nouvingudes	Educació/formació Associacionisme Cultura/lleure Entorn i habitatge Immigració/interculturalitat Inserció sociolaboral Noves tecnologies Salut

ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
4. SER GRAN AL VERDUM / CSS PAU CASALS	Pau Casals	Verdum
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Gent gran	Voluntariat
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
5. PROJECTE FRANJA	Roquetes	Trinitat Nova
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció de suport a grups socials i col·lectius	Adolescents/joves Persones nouvingudes	Cultura/lleure Educació/formació Immigració/interculturalitat
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
6. TAULA JOVE / PDC DE LA TRINITAT NOVA	Roquetes	Trinitat Nova
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció de suport a grups socials i col·lectius	Adolescents/joves Persones nouvingudes	Cultura/lleure Educació/formació Immigració/interculturalitat
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
7. PERSONES AJUDEN PERSONES / COMISSIÓ DE SALUT DE LA TRINITAT NOVA	Roquetes	Trinitat Nova
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Gent gran Població en general	Voluntariat Bon veïnatge Salut
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
8. COMISSIÓ SOCIOEDUCATIVA DE LA TRINITAT NOVA	Roquetes	Trinitat Nova
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció de suport a grups socials i col·lectius	Infància Adolescents/joves	Cultura/lleure Bon veïnatge
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
9. COMISSIÓ DE SALUT DE ROQUETES	Roquetes	Roquetes
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Població en general	Salut

ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
10. GRUP DE FIBROMIÀLGIA / A LES ROQUETES FEM SALUT	Roquetes	Verdum
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció de suport a grups socials i col·lectius	Adults Gent gran	Salut
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
11. TAULA D'INSERCIÓ SOCIOLABORAL / PDC ROQUETES	Roquetes	Roquetes
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Adolescents/joves Adults Persones nouvingudes Dones Població en general	Inserció sociolaboral Educació/formació Entorn i habitatge Immigració/interculturalitat Noves tecnologies Promoció econòmica
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
12. TAULA SOCIOEDUCATIVA / PDC DE ROQUETES	Roquetes	Roquetes
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Infància Adolescents/joves Població en general Adults Persones nouvingudes Dones	Educació/formació Immigració/interculturalitat Associacionisme Cultura/lleure Inserció sociolaboral Noves tecnologies Salut

XARXES D'INTERCANVI SOLIDARI

NOM DE L'ACCIÓ	TIPUS D'ACCIÓ	BARRI
1. USERDA9	Cooperativa de consum agroecològic	Prosperitat
2. XARXA D'INTERCANVI DE CONEIXEMENTS DE NOU BARRIS	Xarxa d'intercanvi de coneixements	Roquetes

AGENTS QUE HI PARTICIPEN

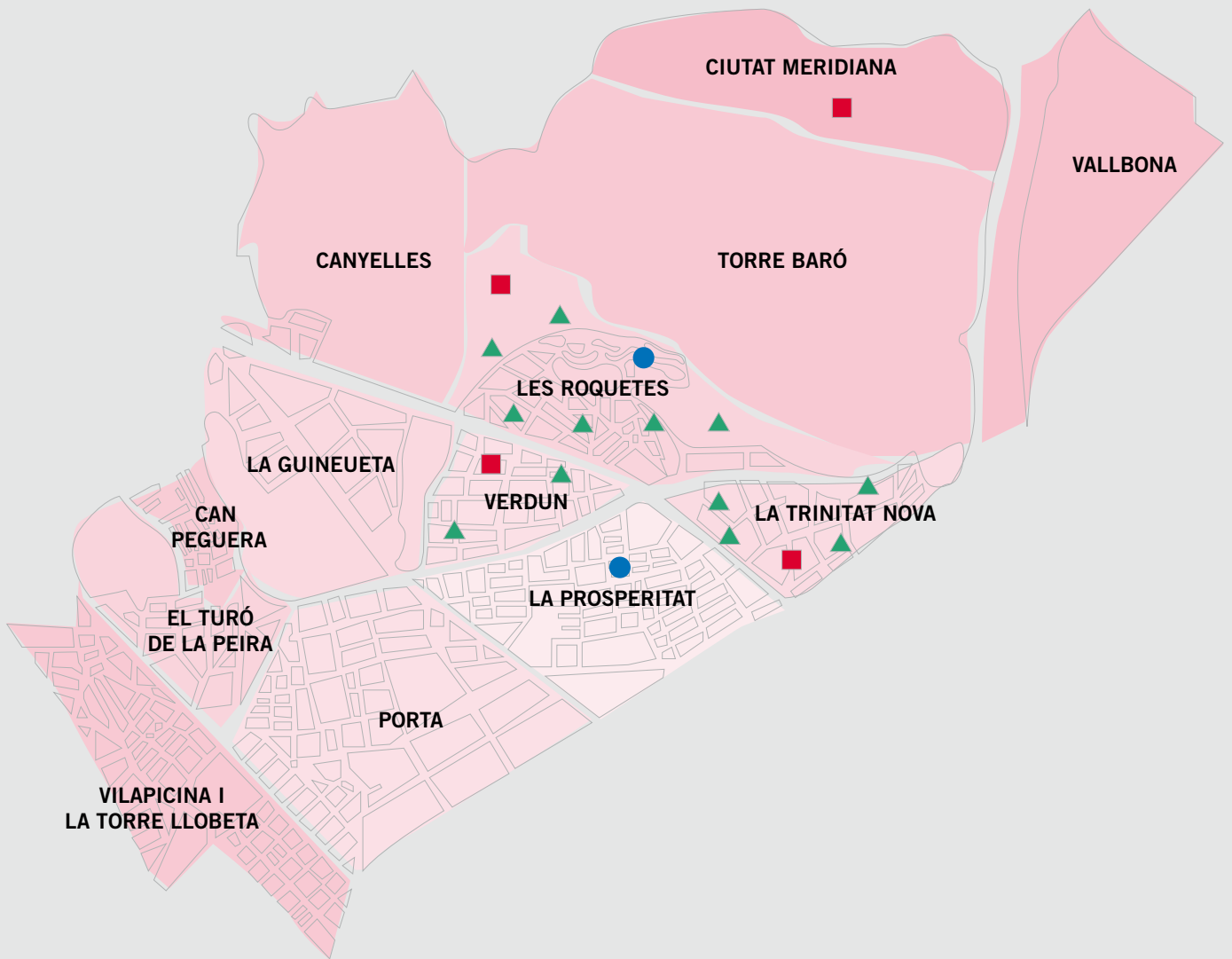
1.	O33 Educa	31.	Barcelona Activa (programa treball als barris)
2.	ABS Chafarinas	32.	Biblioteca de Nou Barris
3.	ABS de les Roquetes	33.	Biblioteca de Roquetes
4.	Agència de Salut Pública	34.	CAP Chafarinas
5.	Agrupació Sardanista l'Ideal d'en Clavé	35.	CAP Roquetes
6.	Ambulatori (treball social i infermeria)	36.	Càritas (Nou Barris)
7.	AMPA CEIP Aiguamarina	37.	CAS
8.	AMPA de l'IES La Guineueta	38.	Casal de Gent Gran Verdum-Artesania
9.	AMPA EBM L'Argimon	39.	Casal Infantil Zona Nord
10.	AMPA Escola Luz Casanova	40.	CEIP Aiguamarina
11.	AMPA i CEIP: Antaviana, Claret, Gaudí, Tomàs Moro	41.	CEIP Mercè Rodoreda
12.	Animadors del Kasal Jove de les Roquetes i Casal de Joves de la Prosperitat	42.	CEIP Sant Jordi
13.	Apartaments per a gent gran del Verdum	43.	CEIP Sant Josep Oriol
14.	Aprendre a aprendre	44.	Centre Cívic
15.	Ass. Inèrcia Catalunya	45.	Centre Cultural Els Propis
16.	Assessor de LIC Pla d'Entorn	46.	Centre Cultural García Lorca
17.	Associació Amarte	47.	Centre Cultural Ton i Guida
18.	Associació AMISI	48.	Centre d'Atenció Primària Rio de Janeiro
19.	Associació Comunitària Verdum	49.	Centre de Dia del Verdum
20.	Associació Cruïlla	50.	Centre Obert Infància i Adolescència SOIA
21.	Associació d'Avis del Casal de Gent Gran Verdum – Artesania	51.	Club de Petanca de la Trinitat Nova
22.	Associació de Comerciants de Roquetes	52.	Club de Petanca Ciutat Meridiana
23.	Associació de loga Verdum	53.	Conseller de barri
24.	Associació de Veïns de la Trinitat Nova	54.	Cooperativa A Prop
25.	Associació de Veïns i Veïnes de Verdum	55.	Coordinador del Casal Infantil El Desván
26.	Associació Esportiva Babar	56.	Coordinadora de tallers de cohesió de l'IES la Guineueta
27.	Associació Grup Muntanyès	57.	Coordinadora pedagògica de l'IES la Guineueta
28.	Ateneu Popular de Nou Barris	58.	Creu Roja
29.	AV de les Roquetes	59.	CSS Roquetes
30.	Ballet Folklorico Renacer Boliviano	60.	CSS Pau Casals
		61.	Dinamitzador del punt Òmia de la Trinitat Nova
		62.	Direccions de les escoles bressol del barri
		63.	Direccions i AMPA dels tres CEIP dels barri

64	Director de l'IES Roger de Flor
65	Districte Nou Barris (tècnics: de prevenció, promoció econòmica, de barri, PIAD)
66	EAP
67	EBM Trinitat Nova
68	EMB l'Argimon
69	Equip Comunitari del Pla del Verdum
70	Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA)
71	Equip d'Atenció al Menor
72	Equip d'Atenció Psicopedagògica (EAP)
73	Equip de Dinamització de les Pistes Esportives Antoni Gelabert
74	Equip Interdisciplinari per a la Petita Infància (EIPI)
75	Escola d'Adults Freire
76	Escola Luz Casanova
77	Escoles bressol: El Torrent, Pla de Fornells
78	Federació de Comerç i Serveis de Nou Barris
79	Fundació Pare Manel
80	Grups de dones del barri
81	Guàrdia Urbana
82	Habitatges amb serveis comuns
83	IES La Guineueta
84	IES Picasso
85	IES Roger de Flor
86	Kasal Jove de les Roquetes
87	La Indomable
88	La Madriguera
89	Llar d'infants L'Airet
90	Monitors (hip-hop, bàsquet, defensa personal)
91	Mossos d'Esquadra i Guàrdia Urbana

92	Parròquia de Sant Bernat de Claravall
93	Parròquia de Sant Sebastià
94	Plataforma d'entitats de Roquetes
95	Polícia Comunitària (Mossos d'Esquadra i Guàrdia Urbana)
96	Polícia de proximitat dels Mossos d'Esquadra
97	Projecte Pistes Antoni Gelabert
98	Punt Òmnia Verdum
99	Referent del Pla comunitari Generalitat
100	Representant del grup de salut veïnal
101	Representants de les entitats infantils i juvenils del barri
102	Representants del grup veïnal de salut
103	Responsable esportiu del projecte de pistes Antoni Gelabert
104	Societat Pajaril Trinitat Nova
105	Societat Coral de l'Ideal d'en Clavé
106	SOIA
107	Tècnic del punt Òmnia de la Trinitat Nova
108	Tècnica de Prevenció del Districte
109	Tècnica del Pla d'entorn
110	Tècnics comunitaris
111	Tècnics de barri
112	Ton i Guida
113	Userda9
114	VariArt
115	Veïns/es
116	Xarxa d'intercanvi de coneixements de Nou Barris
117	Xarxa escolar de la Trinitat Nova (IES, CEIP i escoles bressol)

NOU BARRIS

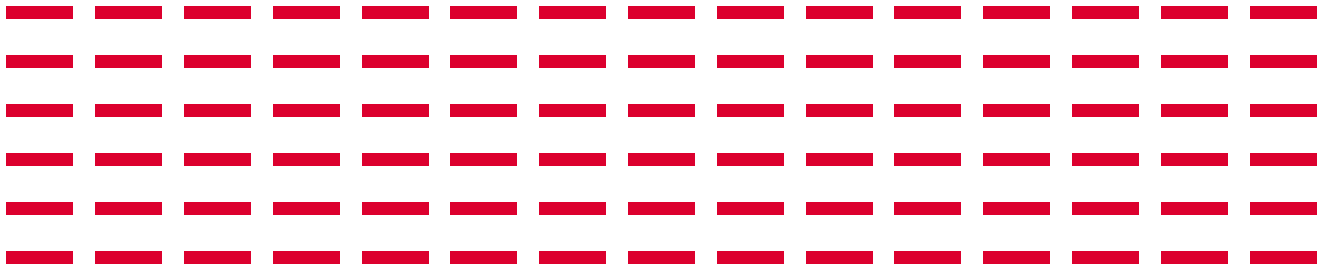
- Pla de desenvolupament comunitari (PDC)
- ▲ Acció d'atenció col·lectiva de Serveis Socials
- Xarxa d'intercanvi solidari
- ◆ Altres accions comunitàries

IV. L'acció comunitària al territori

SANT ANDREU

SANT ANDREU

PLANS DE DESENVOLUPAMENT COMUNITARI

NOM DEL PLA		BARRI
1. PLA COMUNITARI DE BARÓ DE VIVER		Baró de Viverl
Projectes	Sector de població	Àmbit d'actuació
1. Projecte de formació i inserció sociolaboral: Baró Inserta't, Baró connecta't 2. Projecte de promoció social 3. Projecte de millora de l'autoestima i de la imatge del barri 4. Projecte de millora i racionalització dels serveis	Població en general	Associacionisme Bon veïnatge Inserció sociolaboral Noves tecnologies Cultura/lleure Entorn i habitatge

ACCIONS D'ATENCIÓ COL·LECTIVA DELS SERVEIS SOCIALS

ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
1. XARXA JOVE BON PASTOR	Franja Besòs	Bon Pastor
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció de suport a grups socials i col·lectius	Adolescents/joves	Cultura/lleure
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
COMUNITARI NASACO	Garcilaso	Navas Sagrera Congrés
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Adolescents/joves Persones novvingudes	Cultura/lleure Educació/formació Immigració/interculturalitat
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
3. PERSONES GRANS, GRANS PERSONES	Garcilaso	Districte
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Infància	Educació/formació Salut Entorn i habitatge Immigració/interculturalitat
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
4. XARXA D'ATENCIÓ A LA PETITA INFÀNCIA DE SANT ANDREU	Garcilaso	Districte
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Infància Població en general	Educació/formació Salut Entorn i habitatge Immigració/interculturalitat

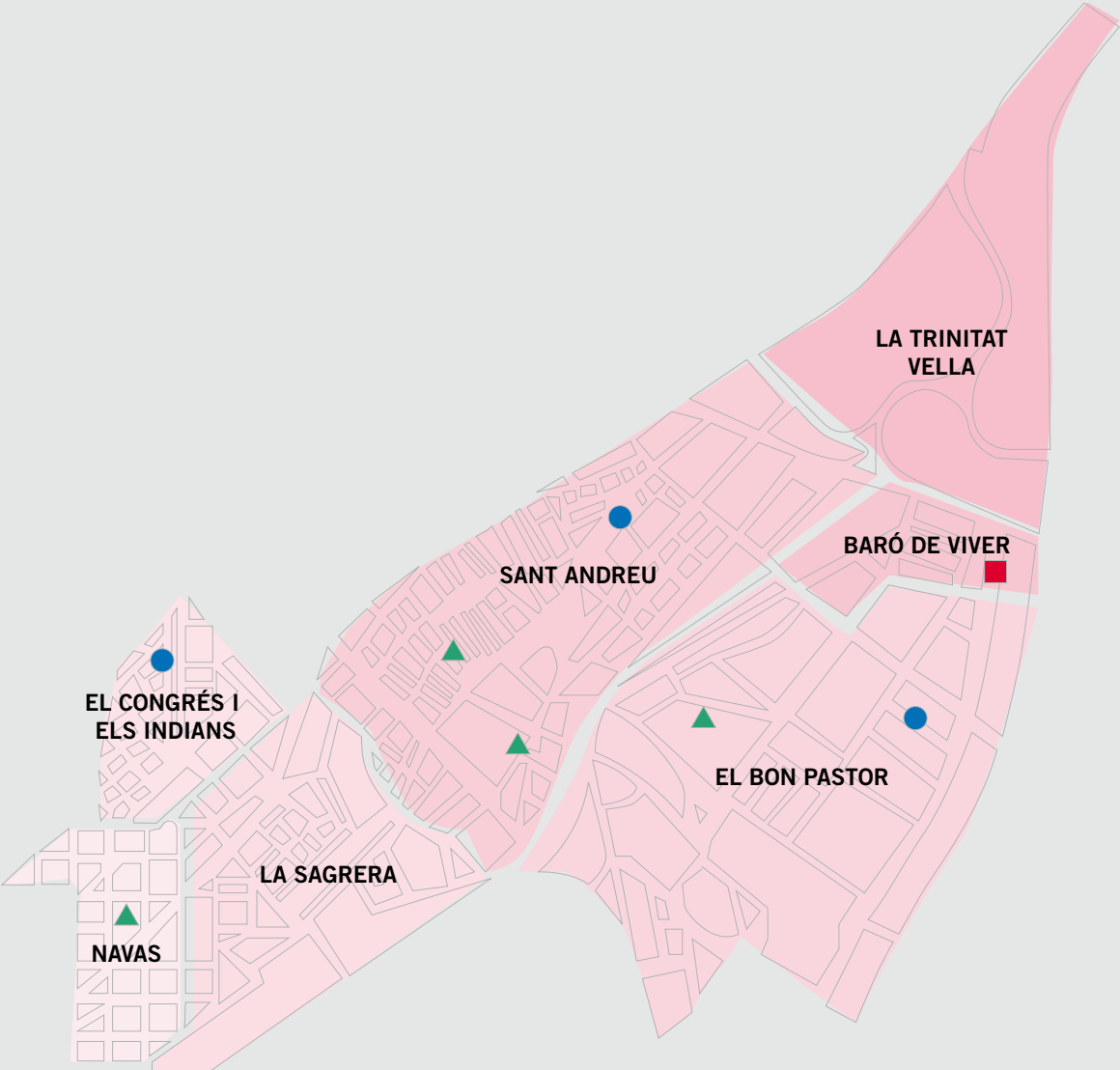
XARXES D'INTERCANVI SOLIDARI

NOM DE L'ACCIÓ	TIPUS D'ACCIÓ	BARRI
1. BANC DEL TEMPS DEL BON PASTOR	Banc del temps	Bon Pastor
2. EL BORRÓ	Cooperativa de consum agroecològic	Congrés
3. EL REC DE SANT ANDREU	Cooperativa de consum agroecològic	Sant Andreu

AGENTS QUE HI PARTICIPEN

1. AMPA de l'IES Príncep de Viana	21. Club de Petanca de Baró de Viver
2. AMPA EB Manigua	22. Colla de bruixes i diables
3. Associació Baró Comerç	23. CSS Franja Besòs
4. Associació Cultural Sevillana	24. CSS Garcilaso
5. Associació de Comissió de Festes la Pèrgola	25. EAIA del districte de Sant Andreu
6. Associació Esportiva de Baró de Viver	26. EAP Sant Andreu
7. AV Pi Margall de Baró de Viver	27. El Borró
8. Banc de Temps del Bon Pastor	28. El Rec de Sant Andreu
9. Biblioteca del Bon Pastor	29. Escola l'Esperança
10. Biblioteca Ignasi Iglésias - Can Fabra	30. Escoles bressol públiques del districte
11. CAP de Pediatria del districte de Sant Andreu	31. Espai Familiar Bon Pastor
12. Casal d'Avis de Baró de Viver	32. Espai Jove
13. CDIAP Rella	33. Esplai Don Bosco
14. CEIP Baró de Viver	34. IES Joan Fuster
15. Centre Cívic Baró de Viver	35. IES L'Alzina
16. Centre Cívic del Bon Pastor	36. IES Príncep de Viana
17. Centre Obert Don Bosco	37. IMEB
18. Cercopolis (Universitat de Barcelona)	38. Secretariado Gitano
19. Club de Lluita de Baró de Viver	39. Servei de Dinamització Juvenil
20. Associació Cruïlla	40. Serveis Personals del Districte de Sant Andreu

SANT ANDREU

- Pla de desenvolupament comunitari (PDC)
- ▲ Acció d'atenció col·lectiva de Serveis Socials
- Xarxa d'intercanvi solidari
- ◆ Altres accions comunitàries

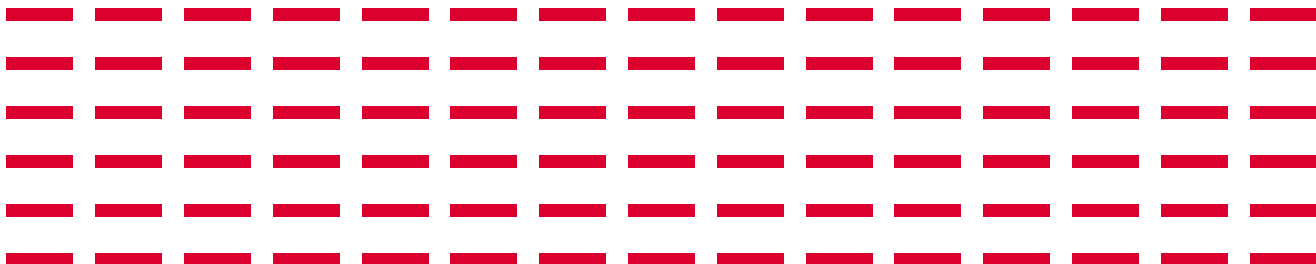

IV. L'acció comunitària al territori

SANT MARTÍ

SANT MARTÍ

PLANS DE DESENVOLUPAMENT COMUNITARI

NOM DEL PLA		BARRI
1. PLA DE DESENVOLUPAMENT COMUNITARI APROPEM-NOS		Poblenou
Projectes	Sector de població	Àmbit d'actuació
1. Classes de llengua i coneixement de l'entorn 2. Punt d'acollida 3. Espais de convivència periòdics 4. Participació en el calendari festiu 5. Projecte SAGI (sessions d'acollida grupals per a immigrants sense papers) 6. Projecte Icària a la Biblioteca Xavier Benguerel 7. Projecte Atlas al Centre Cívic Can Felipa 8. Nous projectes: Espai de reforç de català per a joves nouvinguts. Reforç a les AMPA quant a participació	Infància Població en general Persones nouvingudes	Bon veïnatge Educació/formació Entorn i habitatge

NOM DEL PLA		BARRI
2. PLA DE DESENVOLUPAMENT COMUNITARI DE BESÒS-MARESME		Besòs Maresme
Projectes	Sector de població	Àmbit d'actuació
1. Voluntaris per als Grans Besòs-Maresme 2. Dona i cultura: Ciutadanes del Món, Veïnes del Barri 3. TIC Besòs 4. Convivència al Sud-oest del Besòs 5. Passejades Històriques pel Barri 6. Dinamització dels espais de participació 7. Taula Jove (serveis del barri) 8. Participació en el calendari festiu del barri 9. Formacions	Adolescents/joves Adults Gent gran Persones nouvingudes Dones Població en general Teixit associatiu Infància	Associacionisme Bon veïnatge Immigració/interculturalitat Noves tecnologies Voluntariat Cultura/lleure Educació/formació Salut

ACCIONS D'ATENCIÓ COL·LECTIVA DELS SERVEIS SOCIALS

ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
1. PARTICIPACIÓ EN EL PDC BESÒS	Besòs	Besòs
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Persones nouvingudes Adults Gent gran Dones	Immigració/interculturalitat Voluntariat Bon veïnatge
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
2. PROJECTE DONA I CULTURA / COMISSIÓ DE CIUTADANIA DEL PDC BESÒS	Besòs	Besòs
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Persones nouvingudes Dones Població en general	Immigració/interculturalitat Associacionisme Cultura/lleure
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
3. VOLUNTARIS PELS GRANS / COMISSIÓ DE SALUT DEL PDC BESÒS	Roquetes	Trinitat Nova
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Gent gran Adults	Bon veïnatge Voluntariat Salut
ACCIÓ	CENTRE DE SERVEIS SOCIALS	BARRI
4. PARTICIPACIÓ EN EL PDC APROPEM-NOS	Poblenou	Poblenou
Tipus d'acció	Sector de població	Àmbit d'actuació
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Persones nouvingudes	Immigració/interculturalitat Bon veïnatge Cultura/lleure Educació/formació Inserció sociolaboral Voluntariat

XARXES D'INTERCANVI SOLIDARI

NOM DE L'ACCIÓ	TIPUS D'ACCIÓ	BARRI
1. XARXA D'INTERCANVI DE CONEIXEMENTS DEL CLOT - CAMP DE L'ARPA	Xarxa d'intercanvi de coneixements	Camp de l'Arpa
2. COOPERATIVA DE CONSUM ECOLÒGIC DEL CLOT	Cooperativa de consum agroecològic	Camp de l'Arpa
3. BANC DE TEMPS DE SANT MARTÍ	Banc del temps	Clot
4. CYDONIA	Cooperativa de consum agroecològic	Poblenou
5. MASPILUS	Cooperativa de consum agroecològic	Poblenou
6. VERDNEDA	Cooperativa de consum agroecològic	Verneda

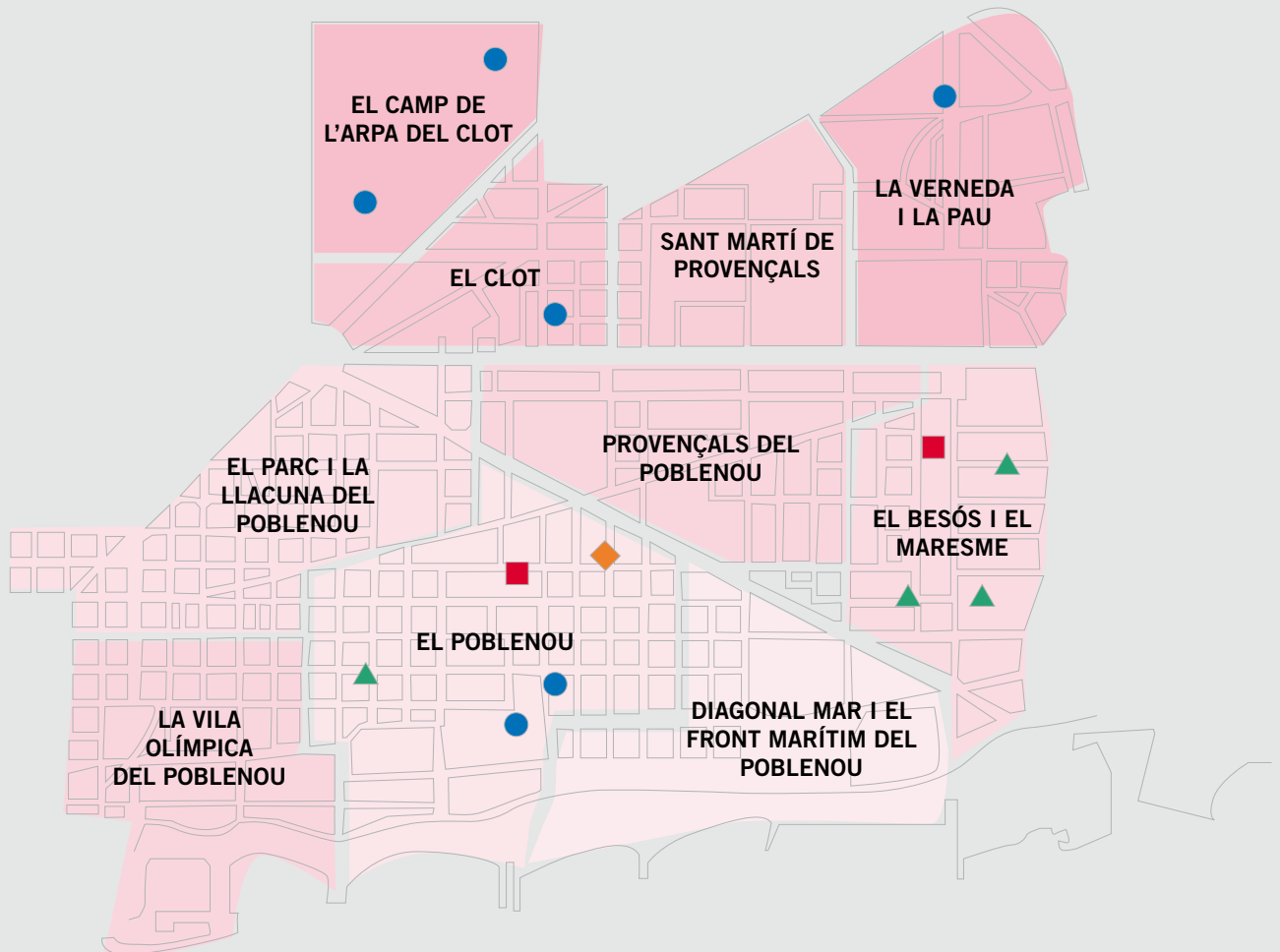
ALTRES ACCIONS COMUNITÀRIES

PROJECTE	ENTITAT	
1. BARRI ACTIU 2009. CONTINUÏTAT	La Casa Amarilla	
Sector de població	Àmbit d'actuació	Barri
Dones Persones nouvingudes Població en general	Immigració/interculturalitat Cultura/lleure Bon veïnatge	Districte

AGENTS QUE HI PARTICIPEN

1.	Associació Al-Amal	26.	Cooperativa de Consum Ecològic del Clot
2.	Associació Àmbar-Prim	27.	Coordinadora d'Entitats del Poblenou
3.	Associació Catalana d'Amics del Poble Sahrauí (ACAPS) del Poblenou	28.	Cydonia
4.	Associació Cívica, iniciatives socials i ocupació	29.	Escola d'Adults Martinet de Nit
5.	Associació Cultural La Casa Amarilla	30.	Esplai Flor de Maig
6.	Associació de Dones Àmbar-Prim	31.	Fundació Surt
7.	Associació de Pares i Mares del Casal Infantil El Vaixell	32.	Grup de dones de Llatinoamèrica
8.	Associació La Flor de Maig	33.	Grup de dones del Senegal
9.	Associació Martinet per a l'Educació	34.	Grup de veïns membres de la Comissió de Salut del PDC
10.	Associació Martinet Solidari	35.	IES Barri Besòs
11.	Associació Saha (ex-Al Falah)	36.	JOC riu Besòs
12.	AV del Poblenou	37.	Juventut Obrera Cristiana (JOC), Riu Besòs
13.	Banc de Temps de Sant Martí	38.	Ludoteca Maria Gràcia Pont
14.	Biblioteca Ramon d'Alòs-Moner	39.	Maspilus
15.	Biblioteca Xavier Benguerel	40.	Parròquia del Sagrat Cor
16.	CAP del Besòs	41.	Parròquia Santa Maria del Taulat
17.	Casal de Gent Gran Paraguai-Perú	42.	Parròquies de Sant Paulí de Nola i Sant Pere Armengol
18.	CC Can Felipa	43.	Punt d'Informació Juvenil Sant Martí
19.	Centre Cívica Besòs	44.	Servei de Promoció per la Ocupació- GEDI
20.	Centre Cívica Can Felipa	45.	Tècnics del plans de desenvolupament comunitari
21.	Centre de Serveis Socials del Poblenou	46.	Treball als Barris, Barcelona Activa
22.	Centre Serveis Socials del Besòs	47.	Verdneda
23.	CEPAIM	48.	Xarxa d'intercanvi de coneixements del Clot - Camp de l'Arpa
24.	Consorti de Normalització Lingüística de Catalunya	49.	Xarxa Solidària del Poblenou
25.	Cooperativa d'Habitatges del Sagrat Cor		

SANT MARTÍ

- Pla de desenvolupament comunitari (PDC)
- ▲ Acció d'atenció col·lectiva de Serveis Socials
- Xarxa d'intercanvi solidari
- ◆ Altres accions comunitàries

V. Annex: Fitxa identificativa de les accions comunitàries

V. Annex: Fitxa identificativa de les accions comunitàries

1. Identificació i ubicació

Nom:

Districte:

Barri:

Adreça:

Web:

Correu electrònic:

Telèfon:

Data d'inici:

Data prevista de finalització (si en té):

2. Promotors de l'acció comunitària

	SÍ	NO	Quins/Quines
Administracions			
Associacions / Entitats			
Altres			

3. Equip tècnic

Referent tècnic

Nom:

Centre:

Altres professionals

Nom:

Centre:

Principals rols tècnics:

4. Objectius generals

Breu descripció dels objectius generals de l'acció comunitària

Assenyaleu els objectius de procés que es treballen (per ex. comunicació, participació, etc.)

Indiqueu paraules o conceptes que serveixen per definir el vostre estil de treball

5. Relació de projectes o accions

1	6
2	7
3	8
4	9
5	10

6. Relació d'entitats i/o serveis participants

1	6
2	7
3	8
4	9
5	10

7. Tipus d'acció comunitària*

Acció d'atenció col·lectiva dels Serveis Socials	Acció comunitària d'intercanvi
Acció informativa i/o de sensibilització	Banc de temps / Banc solidari de serveis
Acció de suport a grups socials i col·lectius	Xarxa d'intercanvi de coneixements
Acció de suport a iniciatives veïnals	Xarxa d'intercanvi de béns
Acció per a la cohesió i/o transformació social	Cooperativa de consum
Altres accions	Cooperativa d'autofinançament
Plans de desenvolupament comunitari (PDC)	Altres accions comunitàries

* Assenyalen amb una creu la que correspongui

8. Àmbits d'actuació*

Associacionisme

Bon veïnatge

Cultura / Lleure

Educació / Formació

Entorn i habitatge

Immigració / Interculturalitat

Inserció sociolaboral

Noves tecnologies

Promoció econòmica

Salut

Voluntariat

Altres (a concretar)

---

* Assenyaleu amb un número d'1 a 3 els àmbits d'actuació en què treballeu actualment per ordre de prioritat (1 molt prioritari, 2 bastant priorit., 3 poc priorit.).

9. Sectors de població*

Infància

Adolescents/Joves

Adults

Gent gran

Persones nouvingudes

Dones

Població en general

Altres (a concretar)

---

* Assenyaleu amb un número d'1 a 3 els sectors de població amb què treballeu actualment per ordre de prioritat (1 molt prioritari, 2 bastant priorit., 3 poc priorit.).

10. Oportunitats i fortaleeses*

---

* Identifiqueu les tres o quatre oportunitats i fortaleeses principals per ordre d'importància

11. Amenaces i debilitats*

---

* Identifiqueu les tres o quatre amenaces i debilitats principals per ordre d'importància

12. Aspectes que cal aprofundir*

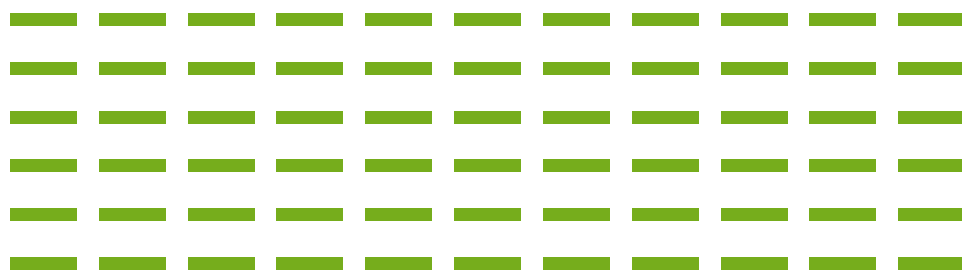
---

* Identifiqueu els tres o quatre aspectes principals per ordre d'importància

13. Bones pràctiques transferibles a altres projectes*

---

* Identifiqueu els tres o quatre aspectes principals per ordre d'importància

Barcelona, una ciutat accessible per a tothom

